

การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

นภธร พรหมดีราช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

นภธร พรหมดีราช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

NEEDS ASSESSMENT FOR STRENGTHENING AN ACADEMIC AFFAIRS
COLLABORATION NETWORK OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SAKON NAKHON

BY
NAPHATORN PORMDERACH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นภธร พรหมดีราช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพียสา) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิศา อินทรักษา) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 6 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ด้วยความเอาใจใส่ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลุล่วงจาก ผศ.ดร.วัลลภา นลาภิบาล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความเมตตาในการสอบวิทยานิพนธ์จนลุล่วงด้วยดี คำแนะนำ และข้อควรพิจารณาต่าง ๆ ที่ได้จากการสอบถือเป็นกำไรที่ผู้วิจัยจะได้นำมาศึกษาเพิ่มเติม และเป็นประโยชน์อย่างมากจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จ

นภธร พรหมดีราช

ชื่อเรื่อง	การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
ผู้วิจัย	นภธร พรหมดีราช
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 352 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านสภาพปัจจุบันมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.38 – 0.86 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 และด้านสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.64 – 0.88 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.133 ($PNI_{modified} = 0.133$) โดยด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

4. แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs มี 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย 3 วัตถุประสงค์ 9 ผลลัพธ์หลัก และ 30 แนวทางการพัฒนาซึ่งมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

TITLE	Needs Assessment for Strengthening an Academic Affairs Collaboration Network of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon
AUTHOR	Naphatorn Promdeerach
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Wannika Chalakbang Dr. Anonglak Nhoomork
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2026

ABSTRACT

This research aimed to assess the strengthening of the academic affairs collaboration network of schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon. The sample consisted of 352 school administrators and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon, who selected using multi-stage random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire, which the part of current state indicated validity index ranged from 0.60 – 1.00, discrimination power index ranged from 0.38 – 0.86, and reliability index was at 0.96, whereas the desirable stated showed validity index ranged from 0.60 – 1.00, discrimination power index ranged from 0.64 – 0.88, and reliability index was at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Modified Priority Needs Index.

The findings were as follows.

1. The academic affairs collaboration network comprised six components, namely 1) shared vision 2) network member development 3) common interests or mutual benefits 4) network members participation 5) network management process, and 6) monitoring and evaluation of network performance. The overall and individual component suitability of the academic affairs collaboration network was at the highest level.

2. The current state of the academic affairs collaboration network of schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon was rated at high level, whereas the desirable state was rated at the highest level.

3. The overall priority needs of the strengthening the academic affairs collaboration network was at 0.133. The three components ranked from the highest priority needs were 1) network members participation, 2) network member development and 3) common interests or mutual benefits.

4. The guidelines for strengthening the academic affairs collaboration network based on the Objectives and Key Results framework consisted of three dimensions, namely network members participation, network member development, and common interests or mutual benefits. The guidelines composed of three Objectives, nine Key Results and 30 development guidelines. These guidelines demonstrated the highest level of propriety.

Keywords: Needs Assessment, Academic Affairs Collaboration Network, Collaboration Network Strengthening

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	11
ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	11
ความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	12
องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	13
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	26
องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	28
องค์ประกอบที่ 3 ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	30
องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	32
องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการบริหารเครือข่าย	34
องค์ประกอบที่ 6 การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย	37
แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	42
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	49
ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น	49
จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น	50
ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น	51
การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
งานวิจัยในประเทศ	57
งานวิจัยต่างประเทศ	59
แนวทางการตั้งเป้าหมายและวัดผลลัพธ์ตามแนวคิด OKRs	61
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	65
วิสัยทัศน์	66
พันธกิจ	66
เป้าประสงค์	66
จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ...	68
ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ	68
ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ	69
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมิน ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	73
ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	80
ระยะเวลาที่ 3 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	81
แหล่งข้อมูล	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ	89
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและ ประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร	116
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
สรุปผลการวิจัย	126
อภิปรายผลการวิจัย	127
ข้อเสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	154
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	160
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	165
ภาคผนวก ง ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	180
ประวัติย่อของผู้วิจัย	187

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	15
2 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	39
3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
4 แผนการดำเนินการวิจัย	86
5 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโดยรวมและรายด้าน	90
6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	91
7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม	92
8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายข้อ	93
9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	95
10 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายข้อ	97

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

11 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	100
12 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	102
13 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของ เครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	104
14 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม	107
15 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายข้อ	108
16 ผลการวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางผล การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	109

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

17 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายข้อ	111
18 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	112
19 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย จำแนกรายข้อ	114
20 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของ เครือข่าย จำแนกเป็นรายข้อ	115
21 ผลการวิเคราะห์ด้านที่ต่องหาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	117
22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านการมีส่วนร่วม ของสมาชิกเครือข่าย	118

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

23	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านการพัฒนา สมาชิกเครือข่าย	120
24	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านความสนใจหรือ ผลประโยชน์ร่วมกัน	123
25	แบบสรุปผลการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและ สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	181

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
2 องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	25
3 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	85

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมอย่างยั่งยืน โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาามีบทบาทในการเตรียมความพร้อมด้านความรู้และทักษะสำหรับนักเรียน เพื่อรองรับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นจึงควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในรูปแบบเครือข่ายสามารถช่วยขยายโอกาสและเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

งานวิชาการเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งไม่เพียงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงศักยภาพของสถานศึกษาในฐานะองค์กรวิชาชีพ งานวิชาการที่เข้มแข็งช่วยส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพ นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ และโรงเรียนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต งานวิชาการยังทำหน้าที่เป็นกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา ช่วยให้สถานศึกษาสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนได้อย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องในยุคที่การศึกษาเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากเทคโนโลยี ความต้องการแรงงาน และความคาดหวังของสังคม งานวิชาการมีบทบาทสำคัญในการสร้างและปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและตอบสนองต่อผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสถานศึกษาหลายแห่งประสบกับข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์, 2560)

ในปัจจุบัน สถานศึกษาเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการศึกษา ความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนในเขตเมืองและชนบท ความแตกต่างด้านศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับการขาดแคลน

งบประมาณ การขาดระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและแนวโน้มการศึกษาสมัยใหม่ส่งผลให้โรงเรียนต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) และจำเป็นต้องพัฒนาแนวทางที่เป็นระบบในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากขาดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษา โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การขาดโอกาสในการพัฒนาครู และการขาดแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพจากเครือข่ายความร่วมมือ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555)

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการจึงเป็นแนวทางที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดกิจกรรมพัฒนาครูร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างโรงเรียน และการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (รุ่งเรือง คชฤทธิ์, 2564) เมื่อสถานศึกษาสามารถใช้ศักยภาพทางวิชาการร่วมกันผ่านเครือข่ายความร่วมมือ จะทำให้เกิดการเสริมแรงเชิงบวกระหว่างโรงเรียน และสร้างระบบสนับสนุนทางวิชาการที่มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อความยั่งยืนของการพัฒนาการศึกษาในระยะยาว เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษาเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และสื่อการเรียนการสอน เครือข่ายทางวิชาการทำหน้าที่เป็น “พื้นที่กลาง” สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และการร่วมกันพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ ซึ่งช่วยลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรทั้งในระดับบุคคลและองค์กร นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านการฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานร่วมกัน เครือข่ายทางวิชาการยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบ โดยสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบร่วมกัน และการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล (รสสุคนธ์ เนาวบุต, 2558)

แม้เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการจะมีข้อดีหลายประการและได้รับการส่งเสริมในหลายพื้นที่ แต่อุปสรรคในการดำเนินงานยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัด

ศักยภาพของเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของโครงสร้างการบริหารจัดการที่ยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละโรงเรียนหรือบุคลากรในเครือข่ายบ่อยครั้งที่มีการจัดตั้งเครือข่ายขึ้นมาโดยขาดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมเป็นเพียงการรวมกลุ่มเฉพาะกิจที่ขาดความต่อเนื่อง อีกทั้งการบริหารภายในเครือข่ายมักพึ่งพาภาวะผู้นำเฉพาะบุคคล ซึ่งหากขาดผู้นำที่มีวิสัยทัศน์หรือขาดความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ ก็จะทำให้เครือข่ายไม่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ) ปัญหาเรื่องการขาดทรัพยากรสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ อุปกรณ์หรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ก็ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานในเครือข่ายไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างเต็มที่ บางกรณีโรงเรียนที่มีศักยภาพจำกัดไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงโอกาสทางวิชาการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายที่ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของครูในระดับปฏิบัติการ ส่งผลให้กิจกรรมภายในเครือข่ายขาดพลังในการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ เมื่ออุปสรรคเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ทำให้เครือข่ายไม่สามารถพัฒนาในการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของสถานศึกษาในระยะยาว(ชัยวัฒน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2561)

จากรายงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า การดำเนินงานด้านเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการยังมีข้อจำกัดในหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็น การขาดกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การขาดแคลนทรัพยากรสนับสนุน และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาทางวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2567)

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นเครื่องมือเชิงระบบที่มีบทบาทสำคัญในการวางแผนพัฒนาอย่างมียุทธศาสตร์ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ช่องว่าง (gap) ระหว่าง “สภาพที่เป็นอยู่” กับ “สภาพที่ควรจะเป็น” เพื่อระบุจุดที่ต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ (Kaufman & Guerra, 1988)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร” ผลการวิจัยที่ได้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนด

นโยบายและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
ความก้าวหน้าและประเมินผลของการพัฒนาดำเนินงานเครือข่ายทำให้สามารถติดตาม
เครือข่ายได้อย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้เครือข่ายสามารถปรับปรุงแนวทาง
การดำเนินงานตามข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ลดความสูญเสียไปจากการดำเนินงาน
ที่ไม่ตรงกับปัญหา และเพิ่มโอกาสในการสร้างความร่วมมือที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
ในระยะยาว

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทาง
วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับใด
3. ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นอย่างไร
4. แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความ
ร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทำให้ทราบองค์ประกอบและแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย

ความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำไปใช้ในการบริหาร หรือออกแบบวิธีการในการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายต่อไป

2. ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและความต้องการจำเป็นใน

การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนครสามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปใช้กำหนดเป็นแนวทางในการเสริมสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน รวมไปถึงการกำหนด นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่ง การวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.1 ตัวแปรที่ศึกษา เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน

1.2 แหล่งข้อมูล

1.2.1 เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน

10 แหล่ง

1.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัย 1 คน 2) ผู้บริหาร โรงเรียน 2 คน และ 3) ครู 2 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมิน

ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1.1 สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1.2 สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1.3 ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น
2,283 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2568)

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 352 คน
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2568)
การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

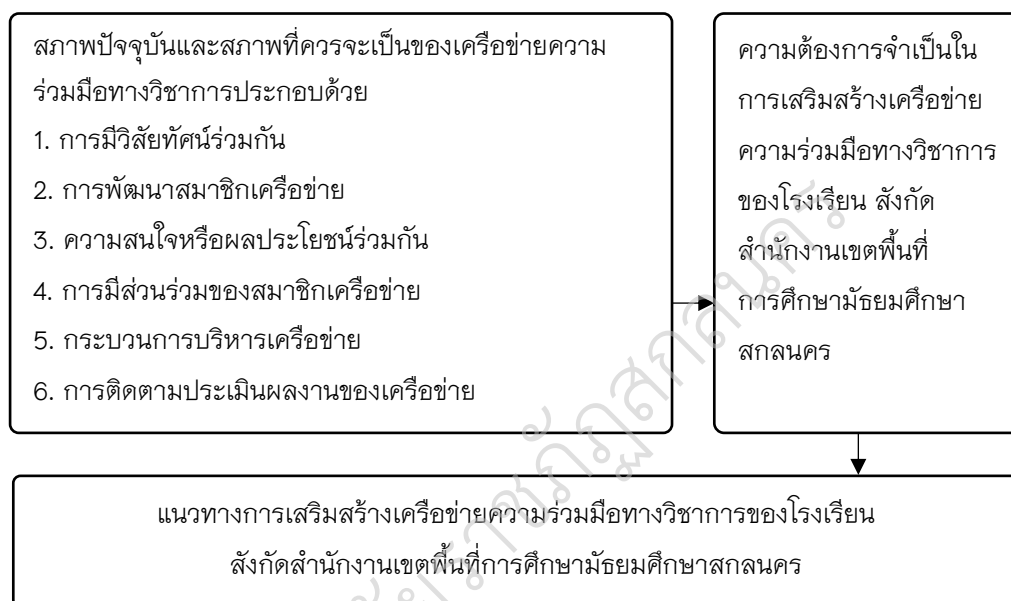
3.1 ตัวแปรที่ศึกษา ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร

3.2 กลุ่มเป้าหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมิน
ความเหมาะสมของแนวทางเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ดังนี้ จิรภัทร มหาวงค์ และคณะ (2559); เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559); ภัทรวรรณ
นิลแก้วบรรวิชัย (2559); สุรเดช รอดจินดา (2559); ทนันเดช ยงค์กมล (2562); นฤมล
ฤทธิแสง (2563); หวานใจ เวียงยิ่ง (2564); สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564); Konstantin
Yuryevich Milovanov et al (2018) และ Prokopenko et al (2023) สามารถสังเคราะห์ได้

6 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย
3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย
5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย
ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง การรวมตัวกันของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายร่วม โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสร้างนวัตกรรม ทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของและยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายส่งเสริมบทบาท การมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน และพัฒนากิจกรรมหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครอบคลุมถึงการฝึกอบรม การประชุม การวิจัย และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม

1.3 ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันทำให้เกิดกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดความต้องการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการ และดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน ทั้งในด้านการคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ โดยยึดหลักความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายครอบคลุมถึงการใช้และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันสร้างพลังและศักยภาพของเครือข่ายให้แข็งแกร่งขึ้น และแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน โดยอาศัยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันในฐานะหุ้นส่วน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

1.5 กระบวนการบริหารเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เครือข่ายบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดขึ้น โดยมีการวางแผน การประสานงาน การจัดการทรัพยากร และการติดตามผล

1.6 การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสะท้อนผลการทำงานของเครือข่ายโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม ตลอดจนความสัมพันธ์

ระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายพร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ แล้วนำความแตกต่างที่ได้จัดลำดับความสำคัญ เพื่อใช้กำหนดแนวทางแก้ปัญหาหรือดำเนินงานให้ตรงกับสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง ประกอบด้วย

2.1 สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง สภาพหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่ปรากฏให้เห็นในช่วงเวลานั้นเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู สภาพปัจจุบันวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง สิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูคาดการณ์และอยากจะให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู สภาพที่ควรจะเป็นวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการอย่างเข้มแข็งในเครือข่าย โดยผู้วิจัยนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่า PNI รวม มาร่างแนวทางการเสริมสร้างตามหลักการ OKRs แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาความเหมาะสม

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568

5. ครู หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทำหน้าที่หลักในการสอน ถ่ายทอดความรู้และอบรมผู้เรียนให้มีคุณธรรมและพัฒนาตนเองในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยแบ่งหัวข้อรายละเอียด ไว้ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

- 1.1 ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
- 1.3 องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
- 1.4 แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

- 2.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.3 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2.5 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

4. แนวทางการตั้งเป้าหมายและวัดผลลัพธ์ตามแนวคิด OKRs

- 4.1 ความหมายของแนวคิด OKRs
- 4.2 การวัดความสำเร็จของแผนตามแนวคิด OKRs
- 4.3 ส่วนประกอบของแนวคิด OKRs
- 4.4 ขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs ไปใช้

5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

5.1 วิสัยทัศน์

5.2 พันธกิจ

5.3 เป้าประสงค์

5.4 จุดเน้นการดำเนินงาน

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.1 ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

จากการศึกษาความหมายของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

ตรีธีระชัย ชวงบุญศรี (2558) ได้ให้ความหมาย เครือข่ายความร่วมมือทาง
วิชาการ หมายถึง การเชื่อมโยงความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้
ความร่วมมือทางวิชาการกับโรงเรียนโดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนานักเรียนผู้
ประกอบด้วย 1) สมาชิกเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 2) การเชื่อมโยงความ
ร่วมมือทางวิชาการ

จิระศักดิ์ สร้อยคำ (2561) ได้ให้ความหมาย เครือข่ายความร่วมมือทาง
วิชาการ หมายถึง การรวมตัวของกลุ่มทางวิชาการที่มีเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรม
ในการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ร่วมกัน
เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

Harris et al (2018) ได้ให้ความหมายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
หมายถึงการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษา องค์กรวิจัย หรือหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาความรู้ แลกเปลี่ยนทรัพยากร และเสริมสร้างศักยภาพทางการศึกษา
และวิจัย ความร่วมมือในลักษณะนี้สามารถมีได้หลายรูปแบบ เช่น การแลกเปลี่ยน
นักศึกษาและอาจารย์ โครงการวิจัยร่วม การพัฒนาหลักสูตร หรือการใช้ทรัพยากร
ทางการศึกษาร่วมกัน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง
การรวมตัวกันของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจกรรม
ทางวิชาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายร่วม โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การพัฒนาครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

1.2 ความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

จากการศึกษาความสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้

จิระศักดิ์ สร้อยคำ (2561) ได้กล่าวว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาซึ่งทำให้สถานศึกษาใช้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสารสนเทศ รวมทั้งการระดมแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เงินทุนและสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

วาสิกา อัครนิมิตต์ (2562) ได้กล่าวว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีความสำคัญโดยสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ด้วยการเปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมทั้งบทเรียนและประสบการณ์กับบุคคลหรือองค์กรที่อยู่นอกหน่วยงานหรือองค์กรของตนและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน

หวนใจ เวียงยิ่ง (2564) ได้กล่าวว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาซึ่งทำให้สถานศึกษาใช้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการระดม แลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เงินทุนและสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์

จากทัศนะที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และข้อมูลสารสนเทศ อีกทั้งยังส่งเสริมการระดมและแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน เช่น บุคลากร เงินทุน สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ความร่วมมือดังกล่าวช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ จากงานวิจัยจำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

จิรภัทร มหาวงศ์และคณะ (2559) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) หลักการของเครือข่าย 2) ลักษณะของเครือข่าย 3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย 4) ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และ 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย

เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์เครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ 2) การมีส่วนร่วมของสมาชิก 3) การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 4) การติดตามและประเมินผล

ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิษฐ์ (2559) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) กิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย 2) เทคนิค วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 4) คุณลักษณะที่ดีของสมาชิกและผู้นำเครือข่าย และ 5) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล

สุรเดช รอดจินดา (2559) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การมีภาวะผู้นำ 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) การมีส่วนร่วมของสมาชิก 4) การสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน 5) การวัดและประเมินผล 6) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 7) การสื่อสาร และ 8) การวิจัยคุณภาพการศึกษา

ทนันเดช ยงค์กมล (2562) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย 5) การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน 6) การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และ 7) การปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน

นฤมล ฤทธิแสง (2563) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การกำกับดูแลและการประสานงานกลุ่มเครือข่าย 2) การเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเครือข่าย 3) การกำหนด

เป้าหมายและดำเนินงานกลุ่มเครือข่าย 4) การพัฒนาบุคลากรและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 5) สัมพันธภาพและการติดต่อสื่อสาร

หวานใจ เวียงยั้ง (2564) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่าย 3) การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของเครือข่าย 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่าย 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสื่อสาร และ 7) การประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย

สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเครือข่าย 2) กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย (3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 4) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 5) การติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่ายและ 6) การส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของเครือข่าย

Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) การค้นคว้า และรวบรวมสารสนเทศ 2) ความเป็นสากลของหลักสูตรการศึกษา 3) ประเมินผลของหลักสูตร 4) การประกันคุณภาพของหลักสูตร และ 5) การสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับนานาชาติ

Prokopenko et al (2023) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) สมาชิกที่เข้าร่วมในกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) นวัตกรรมและโปรแกรมหลักสูตร 3) กระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การใช้เทคโนโลยีเครือข่ายนวัตกรรมในทางปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการจากงานวิจัยจำนวน 10 เรื่อง พบว่า มีองค์ประกอบบางประการที่ปรากฏซ้ำกันหลายครั้ง และบางองค์ประกอบที่ถูกกล่าวถึงน้อยหรือไม่เกี่ยวข้องกับบริบทโดยตรง ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบมาสังเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

นักการศึกษาคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
แหล่งข้อมูล	จิรภัทร มหาวงศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้ววาริชญ์ (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	ทนันเดช ยงค์กมล (2562)	นฤมล ฤทธิแสง (2563)	หวานใจ เวียงยี่ (2564)	สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)			
องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ											ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คิดสรร
1. กระบวนการบริหาร เครือข่าย											4	40	✓
- กระบวนการบริหาร เครือข่าย	✓												
- การกำกับดูแลและการ ประสานงานกลุ่มเครือข่าย						✓							
- การพัฒนาแผน ยุทธศาสตร์							✓						
- กระบวนการปฏิบัติงานของ เครือข่าย								✓					
2. การมีส่วนร่วมของ สมาชิกเครือข่าย											5	50	✓
- การมีส่วนร่วมของ สมาชิก		✓		✓			✓						
- การมีส่วนร่วมของ สมาชิกในเครือข่าย					✓								
- การมีส่วนร่วมของ สมาชิกเครือข่าย								✓					

ตาราง 1 (ต่อ)

นักศึกษาคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
แหล่งข้อมูล	ศิริพร มหาวงศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	พนันเดช ยงค์มกล (2562)	นฤมล ฤทธิ์แสง (2563)	หวานใจ เวียงมั่ง (2564)	สิทธิโชค ลูวลิลิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ตัดสิน
องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ											4	40	✓
3. ความสนใจหรือ ผลประโยชน์ร่วมกัน													
- การสนับสนุนการใช้ ทรัพยากรร่วมกัน				✓									
- ความสนใจหรือ ผลประโยชน์ร่วมกัน					✓								
- การเสริมสร้างความ ร่วมมือและการมีส่วนร่วม ของสมาชิกกลุ่มเครือข่าย						✓							
- การประสานหน่วยงาน/ องค์กรเครือข่าย							✓						
4. การสื่อสารในกลุ่ม เครือข่าย											3	30	
- ด้านการสื่อสาร				✓									
- สัมพันธภาพและ การติดต่อสื่อสาร						✓							
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสื่อสาร							✓						

ตาราง 1 (ต่อ)

นักศึกษาคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
แหล่งข้อมูล	ศิริพร มหาวงศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	พนมเดช ยงค์มกล (2562)	นฤมล ฤทธิ์แสง (2563)	หวานใจ เวียงมิ่ง (2564)	สิทธิโชค ลูวลิลิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ตัดสิน
องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ													
5.การใช้เทคโนโลยี เครือข่ายนวัตกรรม ในทางปฏิบัติ											1	10	
- การใช้เทคโนโลยี เครือข่ายนวัตกรรมในทาง ปฏิบัติ										✓			
6. การพัฒนาสมาชิก เครือข่าย											6	60	✓
- การพัฒนาสมาชิก เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง		✓											
- เทคนิค วิธีการพัฒนา สมาชิกเครือข่าย			✓										
- การพัฒนาบุคลากรและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้						✓							
- การตระหนักถึงความ จำเป็นในการสร้างเครือข่าย							✓						
- การพัฒนาสมาชิก เครือข่าย				✓				✓					

ตาราง 1 (ต่อ)

นักการศึกษาคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
แหล่งข้อมูล													
องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ	จิรภัทร มหาวงศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	พนมเดช ยงค์มกล (2562)	นฤมล ฤทธิ์แสง (2563)	หวานใจ เวียงยั้ง (2564)	สิทธิโชค ลูวลิลิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
7. ปฏิสัมพันธ์ในเชิง แลกเปลี่ยน											1	10	
- ปฏิสัมพันธ์ในเชิง แลกเปลี่ยน					✓								
8. การเกื้อหนุนพึ่งพากัน											1	10	
- การเกื้อหนุนพึ่งพากัน					✓								
9. หลักการของเครือข่าย											1	10	
- หลักการของเครือข่าย	✓												
10. คณะกรรมการบริหาร เครือข่าย											1	10	
- คณะกรรมการบริหาร เครือข่าย	✓												
11. การกำหนด วัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายของเครือข่าย											3	30	
- การรับรู้มุมมองที่ เหมือนกัน					✓								

ตาราง 1 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	นักการศึกษาคนที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ	จิราพร มหาวังศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้วบวรวิชัย (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	ทานันเดช ยงค์มกล (2562)	นฤมล ฤทธิ์แสง (2563)	หวานใจ เรียงยิ่ง (2564)	สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)
14. การติดตาม ประเมินผลงานของ เครือข่าย										ความถี่
- การติดตามและ ประเมินผล		✓								ร้อยละ
- การปฏิบัติงานของ เครือข่ายและการสะท้อน ผล			✓							องค์ประกอบที่ตรวจสอบแล้ว
- การวัดและประเมินผล				✓						
- การประเมินผลและการ ปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานของเครือข่าย							✓			
- การติดตามผลการ ดำเนินงานของเครือข่าย								✓		
15. ด้านการวิจัยคุณภาพ การศึกษา										1
- ด้านการวิจัยคุณภาพ การศึกษา				✓						10

ตาราง 1 (ต่อ)

นักการศึกษาคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
แหล่งข้อมูล													
องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ	จิรภัทร มหาวงศ์ และคณะ (2559)	เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559)	ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559)	สุรเดช รอดจินดา (2559)	พนมเดช ยงค์มกล (2562)	นฤมล ฤทธิ์แสง (2563)	หวานใจ เวียงมิ่ง (2564)	สิทธิโชค ลูวลิลิทธิ์ (2564)	Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018)	Prokopenko et al(2023)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
- กระบวนการสร้างสรรค์ นวัตกรรม										✓			
29. การใช้เทคโนโลยี เครือข่ายนวัตกรรมใน การปฏิบัติ											1	10	
- การใช้เทคโนโลยี เครือข่ายนวัตกรรม ในการปฏิบัติ										✓			
รวม	5	4	5	8	7	5	7	6	5	4			

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีความหมายใกล้เคียงกันเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันแล้ว คัดสรรองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 40 ขึ้นไป ได้ 6 องค์ประกอบ โดยจัดลำดับตามขั้นตอนการดำเนินงานก่อนหลัง ดังนี้

1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมการสร้างวิสัยทัศน์เครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การกำหนดวิสัยทัศน์ของเครือข่าย ความถี่ 4 หรือร้อยละ 40

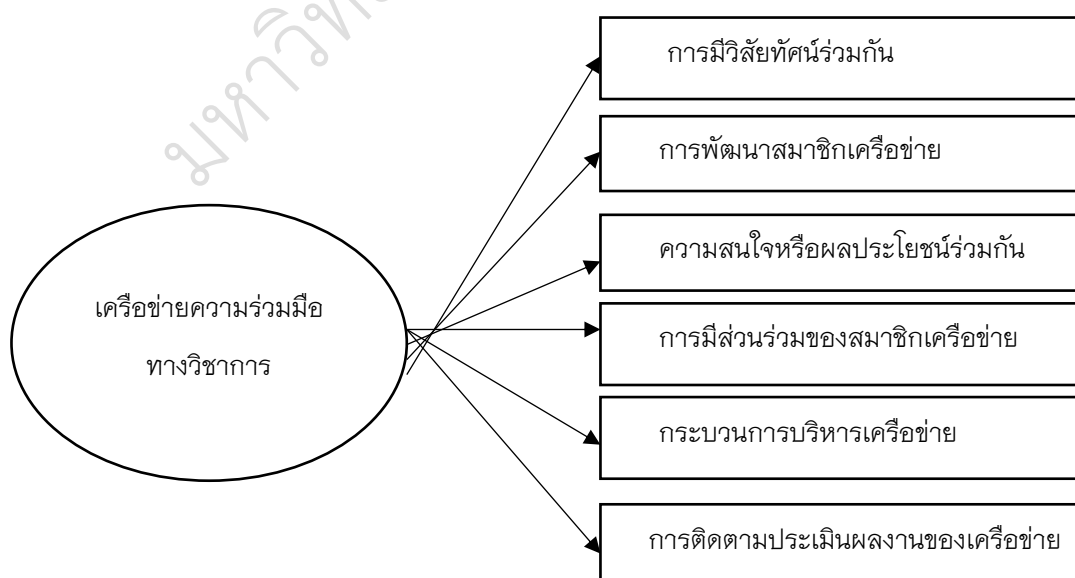
2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย รวมการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย การพัฒนาบุคลากรและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ความถี่ 6 หรือร้อยละ 60

3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน รวมหลักการของเครือข่าย การสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน การเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเครือข่าย การประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย ความถี่ 4 หรือร้อยละ 40

4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย รวมการมีส่วนร่วมของสมาชิกการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ความถี่ 5 หรือร้อยละ 50

5) กระบวนการบริหารเครือข่าย รวมคณะกรรมการบริหารบริหารเครือข่าย กระบวนการบริหารเครือข่าย การกำกับดูแลและการประสานงานกลุ่มเครือข่าย การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย ความถี่ 4 หรือร้อยละ 40

6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย รวมการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล การวัดและประเมินผล การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่าย การติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่าย ความถี่ 5 หรือร้อยละ 50 ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

รายละเอียดขององค์ประกอบที่ได้รับการคัดเลือก มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

1.1 ความหมายของการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

นักวิชาการได้ให้ความหมายการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ดังนี้

ทองคำ พิมพา (2556) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง สมาชิกในองค์กรมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายขององค์กร ซึ่งส่งผลให้เกิดความร่วมมือและการทำงานที่สอดคล้องกันมากขึ้น นอกจากนี้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี (2559) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นวิธีการที่ทำให้แต่ละคนเกิดวิสัยทัศน์โดยส่งเสริมให้บุคลากรมองไปยังอนาคต และสร้างสถานการณ์จำลองแบบต่าง ๆ เพื่อให้คิดว่าผลของสถานการณ์น่าจะเกิดขึ้นอย่างไร และมีทางแก้ไขอย่างไร โดยแฝงเข้าไปในงานหรือในกลุ่มการทำงานเพื่อให้ตัดสินใจร่วมกัน

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2566) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและสร้างรากฐานที่มั่นคงสำหรับอนาคต ทั้งนี้ต้องส่งเสริมการลงทุนในนวัตกรรมและการพัฒนาความสามารถเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศให้เติบโต

Leithwood et al. (2020) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง แนวทางในการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย และการสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร

Northouse (2021) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง สิ่งที่ถูกพัฒนาและยอมรับโดยสมาชิกในทีม โดยมีส่วนร่วมในการสร้าง ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ และยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

สรุปได้ว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของและยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 ความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ดังนี้

ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี (2559) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ร่วมถือเป็นหัวใจของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล เพราะเป็นแนวทางสำคัญในการตัดสินใจ วางเป้าหมาย และสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในองค์กร โดยเฉพาะในสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากครูและบุคลากรทุกฝ่าย

สุภาวดี แซ่ตั้ง (2562) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมไม่ใช่เพียงความคิดของผู้นำเท่านั้น แต่เป็นผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของสมาชิกทุกคนในองค์กร ทำให้เกิดความผูกพัน ความเข้าใจ และความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน

ชูชาติ โชติสวัสดิ์ (2563) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะเมื่อผู้นำมีความสามารถในการสื่อสารและดึงดูดให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม

ณัฐพงษ์ ไชยสุวรรณ (2564) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ร่วมเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2566) กล่าวว่า ความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจตรงกันและมีภาพอนาคตร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนา ซึ่งเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น การสร้างจินตภาพอนาคตร่วมกัน และการกำหนดเป้าหมายที่ทุกคนมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ

สรุปได้ว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจตรงกันและมีภาพอนาคตร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนา ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น การสร้างจินตภาพอนาคตร่วมกัน และการกำหนดเป้าหมายที่ทุกคนรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ วิสัยทัศน์ร่วมถือเป็นแนวทางสำคัญในการตัดสินใจ วางเป้าหมาย และสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในองค์กร

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากครูและบุคลากรทุกฝ่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

2.1 ความหมายของการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

นักวิชาการได้ให้ความหมายการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ดังนี้

จิรภัทร มหาวงศ์ และคณะ (2559) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกัน สมาชิกของเครือข่ายสนับสนุนส่งเสริมสมาชิก คนอื่น ๆ ให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำโดยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของสมาชิกแต่ละคน มีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของเครือข่าย และบรรลุเป้าหมายของเครือข่ายร่วมกัน

เพิ่มศักดิ์ บัววัชร (2559) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง วิธีการพัฒนาสมาชิกของเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ ประกอบด้วย 1) สร้างความตระหนัก 2) การอภิปรายบรรยาย 3) ระดมความคิด 4) การศึกษาดูงาน 5) การประชุมปฏิบัติการ 6) การลงมือปฏิบัติ

สุรเดช รอดจินดา (2559) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การพัฒนาครู และบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

ทนันเดช ยงค์กมล (2562) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การเสริมสร้างซึ่งกันและกันจะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือการที่สมาชิกของเครือข่ายต่างก็สร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน โดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่งแล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ ($1+1 > 2$) มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่

นฤมล ฤทธิแสง (2563) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การพัฒนาบุคลากร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีสาระสำคัญ คือ มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรและความเข้มแข็งทางวิชาการของเครือข่าย โดยเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจของเครือข่าย มีการจัดสรรงบประมาณร่วมกันเพื่อการพัฒนาบุคลากร มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกำหนดประเด็นเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกันระหว่างสมาชิกเครือข่ายเป็นประจำทุกเดือน มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่ายโดยมุ่งเน้นการศึกษา การบริหาร และ

ความสำเร็จของกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ทรงคุณวุฒิในการร่วมพัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเครือข่าย มีการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาบุคลากร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

นายสิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่เครือข่ายมีเทคนิค และวิธีการในการพัฒนาเครือข่าย สถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ มีกระบวนการดำเนินงานของเครือข่าย มีการสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกันโดยมุ่งเน้นให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของสมาชิกแต่ละคนรวมทั้งมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของเครือข่าย เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย ทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายของเครือข่ายร่วมกัน

สรุปได้ว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่าย ส่งเสริมบทบาท การมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน และพัฒนากิจกรรมหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครอบคลุมถึงการฝึกอบรม การประชุม การวิจัย และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม

2.2 ความสำคัญของการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายไว้ดังนี้

พีรพัฒน์ พันศิริ (2561) ได้กล่าวว่า การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (all stakeholders participation) เป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่าย การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง

ทวิช บุญธิรัตน์ (2563) ได้กล่าวว่า การที่สมาชิกเครือข่ายทำให้เกิดความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ตลอดจนความต้องการของสมาชิก ในปัจจุบันมีการติดต่อได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กลายเป็นสังคมเครือข่ายที่เชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน ทำให้

มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือพึ่งพา พึ่งพิงอิงกัน สร้างความสัมพันธ์ สร้างพลังและอำนาจต่อรองเครือข่าย ซึ่งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและองค์กรเครือข่าย

กริช อีรางค์ (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายเป็นกระบวนการ หรือวิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความสามารถ มีทักษะในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำที่ผู้อื่นจัดให้

บุญยิ่ง ประทุม (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายมีบทบาทในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย. นอกจากนี้ การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายยังช่วยให้เครือข่ายสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายมีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย โดยส่งเสริมให้สมาชิกทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม (all stakeholders participation) ซึ่งนำไปสู่การร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติอย่างมีพลังร่วมกัน การมีส่วนร่วมนี้ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความต้องการ และความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่สะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ การพัฒนาสมาชิกยังมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจที่จำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เครือข่ายสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างต่อเนื่อง และเกิดความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเสริมพลังในการดำเนินกิจกรรม และเพิ่มอำนาจต่อรองของเครือข่ายให้ยั่งยืนในระยะยาว

องค์ประกอบที่ 3 ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

3.1 ความหมายของความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

นักวิชาการได้ให้ความหมายความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนี้

สุรเดช รอดจินดา (2559) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันหมายถึง การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ประกอบด้วย การจัดทำแผนงานของสถานศึกษาเพื่อให้ทราบว่าการทำกิจกรรมอะไร การกำหนดทรัพยากรและรวบรวมความต้องการทรัพยากร การจำแนกหมวดหมู่ความต้องการทรัพยากร การแสวงหาทรัพยากร การจัดสรรทรัพยากร การใช้ทรัพยากร การควบคุมการใช้ทรัพยากร การประเมินการใช้ทรัพยากร

พนันเดช ยงค์กมล (2562) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันหมายถึง ผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและผลประโยชน์ไม่ใช่ตัวเงิน ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเขาหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เขามามีส่วนร่วมในเครือข่ายมากขึ้น ดังนั้น ในกรณีที่ดึงดูดใครสักคนเขามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่าย จำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เขาจะได้รับจากการเข้าร่วม ถ้าจะให้ดีต้องพิจารณาล่วงหน้าก่อนที่เขาจะร้องขอ ลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละคนจะได้รับอาจแตกต่างกัน แต่ควรต้องให้ทุกคนและต้องเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เขาเข้าร่วมในทางปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นเข้ามาเป็นเพียงไม้ประดับ เนื่องจากมีตำแหน่งในเครือข่าย แต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติภารกิจ เมื่อใดก็ตามที่สมาชิกเห็นว่าเขาเสียประโยชน์มากกว่าได้ หรือเมื่อเขาได้ในสิ่งที่ต้องการเพียงพอแล้ว สมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด

นฤมล ฤทธิแสง (2563) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน หมายถึง การส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย สามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการดังกล่าวควรจัดให้เป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อทุกฝ่าย.

หวนใจ เวียงยิ่ง (2564) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันหมายถึง การติดต่อ ประสานกลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กรที่จะร่วมกลุ่มเครือข่าย ด้วยการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ บทบาทของสมาชิกและกิจกรรมของเครือข่าย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

สรุปได้ว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันทำให้เกิดกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดความต้องการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการ และดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ โดยยึดหลักความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายครอบคลุมถึงการใช้และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความสำคัญของความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันไว้ ดังนี้

กฤติน จันทร์สนธิมา (2559) กล่าวว่า ความสำคัญของความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน

พีรพัฒน์ พันศิริ (2561) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากร ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน

สิริกาญจน์ กาญจนสุวรรณ (2564) กล่าวว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทักษะของสมาชิก

สรุปได้ว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันมีความสำคัญเพราะทำให้สมาชิกในกลุ่มหรือชุมชนต่างเห็นพ้องต้องกันและมีความต้องการร่วมกันในการพัฒนา ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากรระหว่างสมาชิก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง และสร้างพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระยะยาว

องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ดังนี้

อติติยา ไชยฤทธิ์ (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เกิดขึ้นเมื่อมีการสนับสนุนกิจกรรมและการประเมินผลจากภาครัฐ รวมถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ

สุรเดช รอดจินดา (2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้ครูและบุคลากรของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริงซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือในการนำพาไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร

ทันทันเดช ยงค์กมล (2562) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึงสมาชิกในเครือข่าย (Stakeholders participation) ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง สถานะของสมาชิกในเครือข่ายมีความเท่าเทียมกัน ทุกคนอยู่ในฐานะของการเป็น "หุ้นส่วน (Partner)" ของเครือข่ายเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ (Horizontal relationship) คือความสัมพันธ์ฉันเพื่อน

นายสิทธิโชค สุทธิสิทธิ์ (2564) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมมือและรวมพลังของสมาชิกเครือข่าย มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างจริงจัง มีแผนการเสริมสร้างความร่วมมือสำหรับสมาชิกเครือข่าย โดยทำระเบียบหรือข้อตกลงร่วมกัน แบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษา โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกันของสมาชิกเครือข่าย และการดูแลรักษาทรัพยากรทางการศึกษาให้สามารถใช้งานอย่างคุ้มค่า และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม และสนับสนุนภารกิจของเครือข่าย เพื่อเพิ่มพลังอำนาจในการทำงานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ความเสียสละและพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่าย

Russell et al. (2019) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายและบุคคลจากหลากหลายภาคส่วนมาร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน โดยการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา

Hannan et al. (2021) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง โครงสร้างทางสังคมของเครือข่ายที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันสร้างพลังและศักยภาพของเครือข่ายให้แข็งแกร่งขึ้น และแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน โดยอาศัยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันในฐานะหุ้นส่วน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

4.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ดังนี้

ทศพล ชีวะพร (2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพัฒนาศักยภาพของสมาชิก และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในเครือข่าย ซึ่งส่งผลให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัฬหภูมิ แสงอินทร์ (2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ช่วยในการกระจายอำนาจและให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากร ส่งเสริมความเป็นอิสระในการรับผิดชอบงาน และสร้างความไว้วางใจกันภายในองค์กร ซึ่งทั้งหมดนี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการบริหารงานของโรงเรียน

สุภาพร ทิพย์ภักดี (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้สมาชิกเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเครือข่าย

นุชา สระสม (2560) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกันในเครือข่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเข้มแข็งและความยั่งยืนของการดำเนินงานในเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการมีส่วนร่วมดังกล่าวนำไปสู่การเกิด “ภาวะผู้นำร่วม” (Shared Leadership) ซึ่งส่งเสริมการจัดการเครือข่ายให้เป็นระบบที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการบริหารเครือข่าย

5.1 ความหมายของกระบวนการบริหารเครือข่าย

นักวิชาการได้ให้ความหมายกระบวนการบริหารเครือข่าย ดังนี้

จิรภัทร มหาวงศ์ และคณะ (2559) กระบวนการบริหารเครือข่าย หมายถึง วิธีการ หรือขั้นตอนที่คณะกรรมการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูงประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การดำเนินงานตามแผน 4) การและ 5) การปรับปรุง

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2560) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่าย หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกันพัฒนาคน โดยใช้ทรัพยากรการบริหาร เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ให้ความหมาย กระบวนการบริหารเครือข่ายหมายถึง การทำงานร่วมกันขององค์กรหรือบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีการวางแผน การประสานงาน และการติดตามผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ธวัชชัย ทองสุข (2565) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่าย หมายถึง การทำงานร่วมกันขององค์กรหรือบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีการประสานงานและการจัดการทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

Sorensen (2017) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่ายหมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยกลุ่มขององค์กรที่มีความเป็นอิสระ รวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไร ซึ่งมีการจัดระบบอย่างต่อเนื่องและคัดสรรมาแล้ว เพื่อร่วมกันผลิตสินค้าและบริการ โดยอาศัยข้อตกลงที่ยืดหยุ่นและไม่เป็นทางการ เพื่อตอบสนองต่อบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และประสานความร่วมมือให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

Kapucu (2020) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่ายหมายถึง ความพยายามในการจัดบริการสาธารณะผ่านความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจรวมถึงภาคเอกชนด้วย

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเครือข่ายหมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เครือข่ายบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดขึ้นโดยมีการวางแผน การประสานงาน การจัดการทรัพยากร และการติดตามผล

5.2 ความสำคัญของกระบวนการบริหารเครือข่าย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารเครือข่าย ดังนี้

ภัทรกร จำยเพ็ง (2562) กล่าวว่ากระบวนการบริหารเครือข่าย เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกในเครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีทิศทาง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ การบริหารเครือข่ายควรครอบคลุมการวางแผน การจัดองค์กร การกำกับดูแล

การประสานงาน และการติดตามผล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

สมบัติ นพรัก (2563) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่าย เป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการนี้ การมีส่วนร่วมของครูไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อการพัฒนาผู้เรียน แต่ยังเพิ่มความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเครือข่ายก็เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อมีการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีจากสมาชิกในเครือข่าย จะช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

พิสิษฐ์ โพธิ์ศรี (2564) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่ายมีความสำคัญในการสร้างความร่วมมือและเสริมสร้างศักยภาพของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีกประสบปัญหา ด้านทรัพยากรและการบริหารจัดการ กระบวนการดังกล่าวช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนร่วม และการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

วีระพล บุญทวีและคณะ (2565) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเครือข่าย เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการนี้ไม่เพียงช่วยพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน แต่ยังเสริมสร้างความร่วมมือและสร้างความเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการจัดการทรัพยากรและการสนับสนุนที่เหมาะสมต่อความต้องการของนักเรียนในบริบทต่าง ๆ

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเครือข่ายมีความสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาศักยภาพของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในบริบทที่ประสบปัญหาด้านทรัพยากรและการบริหารจัดการ กระบวนการนี้ช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนร่วม การติดตามผลอย่างมี

ประสิทธิภาพ การจัดการทรัพยากรและการสนับสนุนที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีและการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพของเครือข่ายช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 6 การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

6.1 ความหมายของการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ดังนี้

วิชัย วัฒนศิริ (2562) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย หมายถึง การประเมินผลงานเครือข่ายที่ครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม รวมถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2563) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย หมายถึง การใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและลึกซึ้ง

กิตติ กิตติธรรม (2566) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย หมายถึง เปรียบเทียบผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของเครือข่าย

สรุปได้ว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสะท้อนผลการทำงานของเครือข่ายโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายพร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ความสำคัญของการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ดังนี้

รุ่งนภา ธีระพร และคณะ (2562) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการความร่วมมือทางวิชาการของสถานศึกษาในเครือข่ายสหวิทยาเขตเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

พรพิมล เกลิมมีประเสริฐ (2563) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เครือข่ายสามารถพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างและกระบวนการทำงานให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

พงษ์ลิขิต เพชรผล และ เพ็ญวรา ชูประวัติ (2564) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ช่วยให้ทราบถึงความพร้อม กระบวนการ และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (2565) กล่าวว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ช่วยให้เครือข่ายสามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินงาน ทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การติดตามและประเมินผลงานของเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเข้มแข็งและประสิทธิภาพของการดำเนินงานภายในเครือข่าย ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ความพร้อม กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังช่วยระบุจุดแข็งและจุดอ่อน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษาในเครือข่าย อันนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น สามารถกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ดังตาราง 2

ตาราง 2 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ และยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน	1. ระดมความคิด และการตัดสินใจร่วมกัน 2. กำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน 3. สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีเอกภาพ 4. สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน 5. มีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วม
2. การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	การที่สมาชิกในเครือข่ายส่งเสริมบทบาท การมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน และพัฒนากิจการหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครอบคลุมถึงการฝึกอบรม การประชุม การวิจัย และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม	1. ส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และร่วมตัดสินใจอย่างเหมาะสม 2. มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 3. ดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุม และการวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย 4. สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน 5. พัฒนาและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
3. ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	การที่สมาชิกในเครือข่ายมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันทำให้เกิดกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดความต้องการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการ และดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ โดยยึดหลักความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายครอบคลุมถึงการใช้และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	1. มีเป้าหมายร่วมและมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย 2. วางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งการกำหนดเป้าหมาย ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน 3. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ 5. แสดงความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันสร้างพลังและศักยภาพของเครือข่ายให้แข็งแกร่งขึ้น และแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน โดยอาศัยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันในฐานะหุ้นส่วน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ	1. ร่วมมือกันสร้างพลังและเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง 2. มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกัน ในฐานะหุ้นส่วนความร่วมมือ 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาความรู้ร่วมกันภายในเครือข่ายอย่างเป็นระบบ 4. ปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ 5. สร้างนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
5. กระบวนการบริหารเครือข่าย	การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เครือข่ายบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดขึ้นโดยมีการวางแผน การประสานงาน การจัดการทรัพยากร และการติดตามผล	1. ร่วมมือกันวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ 2. มีการประสานงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย 3. ร่วมกันจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้ 4. มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็นระบบภายในเครือข่าย 5. ร่วมติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย	การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตและการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสะท้อนผลการทำงานของเครือข่ายโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายพร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1. มีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ 2. มีการประเมินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย 4. ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าในการดำเนินงาน 5. สร้างนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก

1.4 แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.4.1 ความหมายของการเสริมสร้าง

คำว่า เสริมสร้าง มาจากคำ 2 คำ คือคำว่า เสริม เป็นกริยา หมายถึง เพิ่มเติมต่อเติม หนุน กระตุ้น และคำว่า สร้าง หมายถึง บันดาลหรือทำให้มีขึ้นด้วยวิธีต่าง ๆ กัน รวมความคำว่าเสริมสร้างจึงหมายถึงการทำให้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้มีเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น การแนะนำ การอุดหนุน เป็นต้น ส่วนคำว่า พัฒนา เป็นกริยา หมายถึงการทำให้เจริญ (ราชบัณฑิตสถาน,2554)

1.4.2 ความหมายของการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการ

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการ ดังนี้

สิรินทร์ทิพย์ ใจตรง (2564) กล่าวว่า การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย โดยการจัดกิจกรรม เช่น การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการอบรมร่วมกัน ช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นภายในเครือข่ายทำให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

พิมพ์ชนก ชินทฤทธิ (2565) กล่าวว่า การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของเครือข่ายให้มีความชัดเจนและร่วมกัน อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้สมาชิกในเครือข่ายมีทิศทางเดียวกันในการดำเนินงาน เครือข่ายที่มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันจะสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานสมาชิกในเครือข่าย

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเน้นการทำให้เครือข่ายทางวิชาการที่มีอยู่แล้วเข้มแข็งขึ้นและขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย กระบวนการบริหารเครือข่าย และการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

1.4.3 แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทาง

วิชาการ

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการไว้ ดังนี้

วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด (2558) ได้เสนอว่าแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ตามแนวคิด PDCA คือ การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น การทบทวนผลการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน

ฉันทพร กาญจนพันธุ์ (2561) ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในการทำวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งมีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา และให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การสื่อสารเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมของเครือข่ายต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันของโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่าย เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางเดียวกัน การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ส่งเสริมให้ครูเข้ามามีบทบาทในการออกแบบกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน เช่น การวิจัยในชั้นเรียน การจัดอบรม หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ควรแสวงหาความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อเสริมศักยภาพด้านวิชาการ เช่น การอบรมครูโดยมหาวิทยาลัย หรือการทำ MOU กับองค์กรเพื่อร่วมพัฒนาการประเมินผลและสะท้อนผลการดำเนินงานเครือข่าย การติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแนวทางให้เหมาะสม

สุภาวดี นิมละม้าย (2562) ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในการทำวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารเครือข่ายวิชาการระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชนบท โดยมุ่งเน้นการจัดโครงสร้างการบริหาร และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งมีแนวทางดังนี้ การจัดโครงสร้างการบริหารเครือข่ายอย่างชัดเจน มีคณะกรรมการประสานงานเครือข่ายที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอน และ

ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละโรงเรียนในเครือข่ายให้ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบ การวางแผนกลยุทธ์ร่วมกันในระดับเครือข่ายกำหนดแผนพัฒนาทางวิชาการร่วมกันในเครือข่าย เช่น การอบรมครู การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน แผนปฏิบัติการและทรัพยากรทางวิชาการร่วมกันระหว่างโรงเรียนการสร้างระบบนิเทศและติดตามร่วมกัน จัดให้มีคณะนิเทศติดตามจากโรงเรียนในเครือข่าย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมกิจกรรมร่วมทางวิชาการ จัดกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ เวทีนำเสนอผลงาน หรือจัดนิทรรศการร่วม เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้แสดงศักยภาพใช้กิจกรรมเหล่านี้เป็นเวทีสร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในความร่วมมือของเครือข่าย การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก แสวงหาการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เช่น การเชิญวิทยากรมาอบรม หรือสนับสนุนทรัพยากรด้าน ICT

ประไพศรี ศรีสวัสดิ์ (2563) ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในการวิจัย เรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่ายโรงเรียนเพื่อการพัฒนาครู ได้นำเสนอแนวทางที่มุ่งเน้นการใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางมีดังนี้ การออกแบบกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระวิชา เช่น PLC (Professional Learning Community), การเสวนาวิชาการ และการนำเสนอผลงานใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Approach) เพื่อให้ครูมีบทบาทในการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาเครือข่ายครูแกนนำหรือครูต้นแบบ คัดเลือกครูผู้มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาให้เป็นวิทยากรหรือที่ปรึกษาให้กับครูในโรงเรียนอื่น ๆ ภายในเครือข่าย สร้างระบบพี่เลี้ยง (Mentor System) เพื่อช่วยพัฒนาครูรุ่นใหม่ การสร้างชุมชนวิชาชีพในเครือข่าย (Learning Community) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มครูที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น ด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี หรือด้านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้การประชุมสัญจรและการอบรมร่วมกันเป็นกลไกเชื่อมโยงการส่งเสริมวัฒนธรรมการแบ่งปันและเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานของครูในรูปแบบสื่อออนไลน์ หรือวารสารเครือข่าย เชิดชูเกียรติครูที่มีบทบาทในการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างแรงจูงใจ

การประเมินผลและสะท้อนผลร่วมกันใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และเวทีสรุปบทเรียนร่วม เพื่อประเมินความสำเร็จของกิจกรรม และปรับปรุงการดำเนินงานเครือข่ายให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สิริมา บุญเกื้อ (2564) ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในการวิจัย เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสถานศึกษา ได้เสนอแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการเชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่ายระหว่างโรงเรียน แนวทางมีดังนี้ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการสื่อสารและประสานงาน สร้างกลุ่มสื่อสารออนไลน์ เช่น LINE, Facebook Group หรือ Google Workspace เพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และจัดการประชุมทางไกล (Video Conference) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลร่วมของเครือข่าย จัดทำระบบคลังข้อมูลกลาง (Data Center) เพื่อเก็บรวบรวมองค์ความรู้ งานวิจัย บทเรียนออนไลน์ และสื่อการเรียนรู้ของแต่ละโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมให้ครูร่วมกันพัฒนาและใช้สื่อดิจิทัลร่วมกันการสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบออนไลน์ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น Webinar, E-learning, การประชุมวิชาการออนไลน์ เพื่อให้ครูในเครือข่ายสามารถเข้าร่วมได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง การจัดอบรมและพัฒนาทักษะเทคโนโลยีแก่ครูและบุคลากรจัดอบรมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ การสื่อสาร และการจัดการเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมหรือบทเรียนออนไลน์ร่วมกัน การติดตามผลและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในเครือข่าย และพัฒนาเครื่องมือหรือระบบใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เช่น การใช้แอปพลิเคชันเฉพาะกลุ่มในเครือข่าย

กริช ธีรางศุ (2564) ได้เสนอว่าแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ร่วม การมีส่วนร่วม การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน และการบริหารจัดการเครือข่ายโดยมีหลักการที่คล้ายกับ PDCA คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม (การตั้งเป้าหมายและวางแผน) การมีส่วนร่วมและการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน) และการบริหารจัดการเครือข่าย(ตรวจสอบการทำงานและปรับปรุงพัฒนา)

ศศิวรรณ ธาณีพูน (2565) ได้เสนอว่าแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ประกอบด้วย 2 หัวข้อ ดังนี้ 1) เครือข่ายความร่วมมือ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้ 1) ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน เครือข่ายควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เปิดเผยข้อมูล และมีการประสานงานในรูปแบบที่หลากหลาย และเครือข่ายมีการสะท้อนผลความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมของเครือข่าย โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรม Open class ในระดับเครือข่าย

2) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเครือข่ายควรมีการแต่งตั้งมอบหมายงานให้ชัดเจน ควรมีการดำเนินงานตามรูปแบบ PDCA การอบรม สัมมนา และการศึกษาดูงาน และสมาชิกในเครือข่ายควรร่วมกันสรุปผล สะท้อนผล และหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกันต่อไป

3) ด้านการมีส่วนร่วม สมาชิกในเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ปัญหา วางแผน ทำงานเป็นทีม และควรมีการประเมินผลของการปฏิบัติงานของเครือข่าย

4) ด้านการมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในเครือข่ายควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกันให้ตรงตามกิจกรรมที่จะปฏิบัติร่วมกัน มีการประชุมวางแผนการทำงานและร่วมกันกำหนดบทบาทภารกิจให้กับสมาชิกในเครือข่ายให้ชัดเจน และ

2) งานวิชาการ มี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เครือข่ายควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีการทำวิจัยและประสานกับสถานศึกษาอื่น ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการสะท้อนปัญหาหลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้วจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และควรมีการเผยแพร่ภายนอกเครือข่ายหรือเผยแพร่ในองค์กรอื่น ๆ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวางแผน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งเสริมให้สถานศึกษาประเมินผลเพื่อสะท้อนผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

3) ด้านการนิเทศการศึกษา เครือข่ายควรกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ ปฏิทินการนิเทศให้ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้รับรู้โดยทั่วกัน เครือข่ายควรมีการนิเทศหลากหลายรูปแบบ เช่น นิเทศเป็นคณะ นิเทศรายบุคคล นิเทศแบบออนไลน์ และสะท้อนผลการนิเทศเพื่อการปรับปรุงพัฒนาร่วมกัน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา เครือข่ายควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการตรวจสอบเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและตามสภาพจริงโดยยึดผู้เรียน

เป็นสำคัญ และเครือข่ายควรส่งเสริมให้ครูมีการนำผลการวัดผลและประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เครือข่ายควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิดแก้ไขปัญหา และเครือข่ายควรมีการประเมินผลและสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและขยายผลอย่างต่อเนื่อง

พรรณี ศิริวัฒน์ (2565) ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในการวิจัย เรื่องการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยเสนอแนวทางที่เน้นการบริหารจัดการเครือข่ายในลักษณะบูรณาการระหว่างสถานศึกษา มีจุดเน้นที่การมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และความยั่งยืนของเครือข่าย ซึ่งแนวทางมีดังนี้ การจัดตั้งคณะทำงานบริหารเครือข่ายที่มีโครงสร้างชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเครือข่ายในระดับโรงเรียน กลุ่มสาระ และฝ่ายสนับสนุน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ใช้ระบบหมุนเวียนตำแหน่งผู้นำเครือข่ายเพื่อสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของโรงเรียนทุกแห่งกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมในระดับเครือข่าย สร้างความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมายของเครือข่าย เช่น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ วางแผนกลยุทธ์ร่วมกันแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครูทุกโรงเรียนการใช้ทรัพยากรร่วมกันในเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ แลกเปลี่ยนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ การใช้สถานที่ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน จัดตั้ง “ศูนย์กลางเครือข่ายวิชาการ” สำหรับเป็นแหล่งทรัพยากรกลาง เช่น ห้องสมุดดิจิทัล หรือระบบคลังสื่อ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเครือข่าย พัฒนาระบบติดตามที่ใช้ตัวชี้วัดร่วมกัน เช่น ระดับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมทางวิชาการนำผลการประเมินไปสู่การสะท้อนผลและปรับปรุงแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมเครือข่ายแบบมีอาชีวะ สนับสนุนให้เกิดความไว้วางใจระหว่างโรงเรียน มีจิตวิญญาณของการแบ่งปัน จัดเวทีประชุมวิชาการประจำปีของเครือข่าย และเชิดชูครูหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ สามารถดำเนินการได้หลายวิธีหากยึดการดำเนินงานตามวงจร PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 กระบวนการหลัก ได้แก่ การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น การทบทวนผลการดำเนินงาน และการประเมินผล การดำเนินงาน แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) กำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายร่วมระหว่างสมาชิกเครือข่าย ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน 2) มอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เช่น การจัดกิจกรรม Open Class หรือ การประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 3) การบริหารจัดการและประสานงานภายใน เครือข่ายอย่างต่อเนื่องรวมถึงการสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีทิศทางและยั่งยืน 4) การทบทวนและประเมินผลควรดำเนินการควบคู่กันอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการตรวจสอบความก้าวหน้า วิเคราะห์ปัญหา และปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมทั้ง ด้านเครือข่ายความร่วมมือ และ ด้านงานวิชาการ นอกจากนี้ควรเน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการเครือข่ายอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียนต่าง ๆ แนวทางสำคัญประกอบด้วย 1) การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 2) การจัดโครงสร้างบริหารเครือข่ายอย่างชัดเจนและมีคณะกรรมการประสานงานที่มาจากผู้บริหาร ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) การส่งเสริมกิจกรรมร่วม เช่น การแข่งขันทางวิชาการ และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกยังช่วยเสริมศักยภาพของเครือข่าย 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่าย เช่น การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสื่อสารและประสานงาน สร้างฐานข้อมูลกลางสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ พร้อมทั้งอบรมพัฒนาทักษะเทคโนโลยีแก่ครู เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและการใช้สื่อดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาครู โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูใน กระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระวิชา การสร้างชุมชนวิชาชีพ การใช้ระบบพี่เลี้ยง และการส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานของครู ทั้งนี้เพื่อสร้างแรงจูงใจและวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ในเครือข่าย และ 6) การบริหารจัดการเครือข่าย ควรดำเนินการแบบบูรณาการโดยตั้งคณะทำงานบริหารที่มีบทบาทชัดเจน ใช้ระบบหมุนเวียนตำแหน่งผู้นำเครือข่าย กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วม วางแผน

กลยุทธ์และใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการติดตามและประเมินผลโดยใช้ตัวชี้วัดร่วมเพื่อปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสม ส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือและความไว้วางใจในเครือข่ายอย่างมืออาชีพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

ณภาพัฒน์ คณรัตน์ (2560) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมาวิเคราะห์ ประเมินผล ของสิ่งที่เกิดขึ้นว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง

สุวิมล ว่องวาณิช (2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบซึ่งใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome Gops) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

มนตรี อินดา (2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญในความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น โดยข้อมูลที่ได้จากบุคคล สามารถนำมาสู่การตัดสินใจ วางแผน การกำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม และข้อมูลดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกหรือเชิงสร้างสรรค์

Korfman & English (1981, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ที่เป็นระบบซึ่งแสดงความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับผลลัพธ์ (Outcome) ที่พึงปรารถนาในอนาคต จากนั้นทำการเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพปัจจุบัน แล้ว

นำความแตกต่างที่ได้จัดลำดับความสำคัญ เพื่อใช้กำหนดแนวทางสำหรับวางแผน
แก้ปัญหาหรือดำเนินงานให้ตรงกับสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

ณาสีณัฐ คงคาร์ตัน (2560) กล่าวว่า การประเมินความต้องการ
จำเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นหรือ
สภาพที่คาดหวัง กับสภาพที่เป็นอยู่จริงแล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
วิเคราะห์ ประเมินผลสิ่งที่เกิดขึ้นว่า สมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และเพื่อเป็นข้อมูล
ในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาก็ได้ตรงกับสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง

จารินี อิมด้วง (2561) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี
จุดมุ่งหมายเพื่อการมุ่งหาข้อมูล เพื่อแสวงหาแนวทางอย่างมุ่งมั่นในการปรับปรุงแก้ไข
ปัญหาที่ค้นพบ เพื่อวางแผนป้องกันการเกิดปัญหาในแบบนั้นที่เคยเกิดขึ้น ไม่ว่าปัญหานั้น
จะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ความมุ่งมั่นที่ต้องการประเมินความต้องการจำเป็นจะสามารถทำให้
ให้ผู้ประเมินทราบแนวทางและวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างถูกต้องและ
เหมาะสม

นาอิมะห์ ปือราเฮง (2561) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี
จุดมุ่งหมายเพื่อระบุความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพตามความคาดหวัง
ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี
จุดมุ่งหมายเพื่อพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้การ
พัฒนา กิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น
มีจุดมุ่งหมายเพื่อการมุ่งหาข้อมูลเพื่อแสวงหาแนวทางอย่างมุ่งมั่นในการปรับปรุงแก้ไข
ปัญหาที่ค้นพบรวมถึงการวางแผนป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในลักษณะเดิมเกิดขึ้นอีก

2.3 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

ผกาวันท์ ไคร์ครวญ (2558) สรุปว่า ในการเลือกประเภทของ
การประเมินความต้องการจำเป็นให้เหมาะสมเพื่อมาใช้ในการประเมิน จะต้องอาศัย
วัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นเป็นตัวกำหนดในการเลือก

ทรงสิริ วิชิรานนท์ (2559) สรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีหลาย
ประเภท ดังนั้นการเลือกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นให้เหมาะสม เพื่อ

นำมาใช้ในการประเมินนั้น ต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น นั้น ๆ เป็นตัวกำหนดในการเลือก

วิชดา เนตรสูงเนิน (2561) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายประเภท จำเป็นต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นตัวกำหนดหรือเลือกว่าจะใช้ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นวิธีใดจึงจะเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นจะต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นตัวกำหนด โดยพิจารณาตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้การประเมินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การประเมินความต้องการจำเป็นตามนิยามความแตกต่าง

2.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2562) ได้จำแนกขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น โดยอิงหลักความแตกต่าง (Discrepancy) และหลักความสำคัญ (Importance) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be) เป็นการศึกษาหรือวิเคราะห์ในเชิงอุดมคติ ซึ่งมุ่งเน้นการค้นหาสภาพที่ “ควรจะเป็น” หรือ “พึงประสงค์” ตามหลักการทฤษฎี หรือมาตรฐานที่เหมาะสมในบริบทนั้น ๆ โดยมักใช้เป็นแนวทางหรือเป้าหมายในการเปรียบเทียบกับสภาพความเป็นจริง (What is) เพื่อนำไปสู่การวางแผน ปรับปรุง หรือพัฒนาให้บรรลุตามสิ่งที่มุ่งหวังนั้น

2) การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is) เป็นการศึกษาหรือสำรวจสภาพความเป็นจริงที่กำลังเกิดขึ้นหรือดำเนินอยู่ในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจถึงสถานการณ์ ปัญหา ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน หรือข้อจำกัดของระบบหรือบริบทที่ต้องการพัฒนา ซึ่งข้อมูลจากการศึกษานี้จะใช้เป็นฐานในการเปรียบเทียบกับสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be) เพื่อหาช่องว่าง (Gap) และวางแผนพัฒนาต่อไป

3) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 จัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น

4) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น

5) การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4

ณัฐธิดา ญบุญเพชร (2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนดำเนินการเหมือนกับการวิจัยโดยทั่วไป กล่าวคือ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบการวิจัย การประเมินความต้องการจำเป็น เทคนิค วิธีการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงานและผลการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น และที่สำคัญการประเมินความต้องการจำเป็นจะมีความสมบูรณ์ ถ้าในขั้นตอนสุดท้ายมีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่อไป

Kaufmon (1987, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนรวม 10 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การกำหนดหลักการและเหตุผลในการประเมินความต้องการจำเป็น
- 2) การกำหนดระดับความเข้มในการประเมินความต้องการจำเป็น
แบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับกลาง (Midde) ระดับรวบยอด (Comprehensive) และระดับกลยุทธ์ (Strategic)
- 3) การระบุและคัดเลือกกลุ่มบุคคลที่จะวางแผนและประเมินความต้องการจำเป็น มี 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากที่เกิดขึ้นขององค์กร 2) กลุ่มผู้ทำหน้าที่ประเมินความต้องการจำเป็น และ 3) กลุ่มลูกค้าหรือสมาชิกในสังคม ผู้ได้รับผลขององค์กร การคัดเลือกต้องคำนึงถึงความเป็นตัวแทนกลุ่มมากกว่าปริมาณ
- 4) การสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม
- 5) การสร้างความตกลงร่วมกันในทุกขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 6) การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งรวมถึงการสร้างเครื่องมือ และรวบรวมข้อมูล
- 7) การระบุความต้องการจำเป็น คือเป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมในขั้นตอนที่ 6 เพื่อมาวิเคราะห์และกำหนดหรือระบุความต้องการจำเป็น
- 8) การวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
- 9) การสร้างข้อสรุปร่วมกันในการระบุความต้องการที่จำเป็นที่เกิดขึ้น
มีการระดมความคิด และอภิปรายจนเกิดเป็นฉันทามติ

10) การระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

McKillop (1987, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562) ได้แบ่งการดำเนินงานประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระบุกลุ่มผู้ใช้และลักษณะการใช้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

2) การระบุกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อมของการให้บริการ

3) การระบุรายละเอียดของความต้องการจำเป็น

4) การประเมินความต้องการจำเป็นที่สำคัญ

5) การเผยแพร่ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Altschuld and Witkin (2000, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นคล้ายคลึงกับการประเมินแบบมีระบบ จึงได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมินหรือระยะสำรวจ มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีอยู่ วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็น แหล่งข้อมูล การใช้ประโยชน์ข้อมูล และพัฒนาแผนการดำเนินงานสำหรับระยะที่ 2 รวมทั้งกำหนดเกณฑ์สำหรับทำการประเมินในแต่ละขั้นตอน

ระยะที่ 2 การประเมินหรือระยะการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ที่ประเมินความต้องการจำเป็นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นจัดลำดับความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์หาสาเหตุ

ระยะที่ 3 หลังการประเมินหรือระยะนำผลไปใช้ประโยชน์ ผู้ที่ประเมินความต้องการจำเป็นนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์โดยการเชื่อมโยงข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่ได้รับ งานหลักคือดำเนินการจัดลำดับความต้องการก่อนหลัง และเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การนำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ตัดสินใจและผู้มีส่วนได้เสียและการจัดเตรียมแผนสำหรับดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น หรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกับการวิจัยทั่วไป โดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบ

การศึกษา วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และการนำเสนอผลลัพธ์ กระบวนการนี้จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อสามารถจัดลำดับความต้องการจำเป็นและนำผลลัพธ์ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรหรือสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุมิต ว่องวาณิช (2562) กล่าวว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสำหรับรูปแบบการตอบที่เป็นทั้งการตอบสนองเดี่ยวและรูปแบบการตอบสนองคู่ มีวิธีการ แนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิควิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการสำคัญคือการให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนด การเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

1) เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองเดี่ยว ข้อมูลแบบการตอบสนองเดี่ยวได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ตอบเลือกตอบข้อความในแบบสอบถามเพียงส่วนเดียว โดยอาจถามว่าข้อความนี้ มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับใดหรือท่านมีความต้องการจำเป็นในด้านนี้มากน้อยเพียงใด เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นตามนิยามการแก้ปัญหา (solution definition) ในกลุ่มเทคนิควิธีนี้ ผู้เขียนนำเสนอวิธีการจัดลำดับความสำคัญ จำนวน 3 วิธี

1.1) วิธีการจัดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานสำหรับมาตรแบบกลุ่ม (category scales) วิธีนี้นักวิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างระบุน้ำหนักความสำคัญของความต้องการจำเป็น ตามการรับรู้เป็นรายประเด็นตามมาตรประมาณค่า ผู้ให้ข้อมูลจะให้น้ำหนักความสำคัญกับความต้องการจำเป็นประเด็นต่าง ๆ เท่ากันได้ หากเห็นว่าความต้องการจำเป็นเหล่านั้นมีระดับความสำคัญเท่ากัน จากนั้นทำการแจกแจงน้ำหนักความถี่ที่กระจายตามมาตรประมาณค่าของแต่ละรายการ แล้วหาค่ามัธยฐานหรือฐานนิยม หรือค่าเฉลี่ย แต่ค่ามัธยฐานจะเป็นค่าสถิติที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่อยู่ในมาตราจัดอันดับ ในการจัดลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น สามารถเรียงค่าจากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามาก ตามค่าสถิติที่ได้ในแต่ละข้อรายการ อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการใช้วิธีนี้ในการจัดลำดับความสำคัญ มีความเป็นไปได้สูงที่ความต้องการจำเป็นทุกประเด็นมีค่าเท่ากัน ซึ่งทำให้ต้องมีการอภิปรายเสริมหรือหาข้อมูลอื่นเสริม ความต้องการจำเป็นประเด็นใดมีความสำคัญมากที่สุด นับเป็นจุดอ่อนของวิธีนี้

1.2) วิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาด (magnitude estimation scaling) การจัดความสำคัญต้องการจำเป็นสามารถทำได้โดยใช้วิธีการสร้างมาตร

ประมาณช่วงขนาด (magnitude estimation scaling–MES) โดยเปรียบเทียบความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งมีหลายด้านว่าด้านใดมีความสำคัญมากกว่า วิธีการสร้างมาตราประมาณช่วงขนาดจะมีการกำหนดความสำคัญของแต่ละข้อรายการด้วยคะแนนในเชิงเปรียบเทียบกับคะแนนความสำคัญของข้อรายการความต้องการจำเป็นที่ใช้เป็นฐานการอ้างอิงซึ่งกำหนดโดยการประเมินความต้องการจำเป็น ถือว่าเป็นวิธีที่ลดจุดอ่อนของวิธีแรก

1.3) วิธีการกำหนดน้ำหนักคะแนนรายคู่ (paired–weighing procedure) กระบวนการกำหนดน้ำหนักคะแนนรายคู่ (paired–weighing procedure PWP) เป็นวิธีการจัดลำดับความสำคัญด้วยการเปรียบเทียบความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกประเด็นเป็นรายคู่ให้ครบทุกคู่ที่เป็นไปได้ วิธีนี้จึงมีจุดเด่นกว่าสองวิธีแรก โดยปกติความต้องการจำเป็นที่ต้องการจัดลำดับความสำคัญไม่ควรเกิน 15 ข้อ หากเกิน 15 ข้อจะทำให้กลุ่มตัวอย่างสับสนและไม่สามารถจํายรายละเอียดของรายการต่าง ๆ ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.4) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ด (card sort) การจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ดเป็นวิธีการที่ใช้การ์ดเป็นอุปกรณ์ ที่ทำให้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นมีความสะดวกในการจัดลำดับความสำคัญของการต้องการจำเป็นมากขึ้น วิธีนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1.4.1) ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็นเตรียมข้อความที่แสดงความต้องการจำเป็นทั้งหมดที่ต้องจัดลำดับโดยการพิมพ์ในกระดาษที่เป็นการ์ด จัดทำการ์ดเป็นชุดตามจำนวนคนที่ทำหน้าที่จัดลำดับความสำคัญ

1.4.2) มอบการ์ดให้กับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่จัดเรียงลำดับความสำคัญ ซึ่งจะให้แยกการ์ดออกเป็นกอง ๆ ตามกลุ่มของข้อความที่คิดว่ามีค่าสำคัญอยู่ในกองเดียวกันจะเป็นกี่กองก็ได้

1.4.3) ระบุระดับความสำคัญของการ์ดแต่ละใบแล้วมอบการ์ดคืน

1.4.4) ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็นทำการแจกแจงความถี่ของคะแนนของการ์ดแต่ละใบ แล้วสรุปคะแนนเป็นภาพรวม เสนอเป็นผลการประเมินความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

2) เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (dual–response format) มักปรากฏในแบบสอบถามที่มี

ข้อความให้ตอบในรูปมาตรฐานประมาณค่า โดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุดคือระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy model) วิธีการที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่างซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (Importance--I) ของข้อความนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “what should be” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล (Degree of success--D) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “what is” สูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นจะมี 4 วิธี ดังนี้

2.1) วิธี mean difference method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของ ค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า rank order of difference scores สูตร $MDF = I - D$

2.2) วิธี priority needs index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ Lane, Crofton และ Hall, 1983, อ้างถึงใน Witkin, 1984) สร้างดัชนีชื่อว่า priority needs index- $PNI_{modified}$ คัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญ สูตร $PNI_{modified} = (I - D) \times I$

2.3) วิธี modified priority needs index ($PNI_{modified}$) เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมของ นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวาณิช ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ($I - D$) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นจริงเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่ควรจะเป็นของกลุ่ม สูตร $PNI_{modified} = (I - D) / D$

2.4) การวิเคราะห์เมทริกซ์ (matrix analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น

เป็น(หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และสภาพที่เป็นจริง จุดที่ใช้ในการแบ่งออกเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง-ต่ำที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (cut-off score)

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นต้องอาศัยการจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อนำไปวิเคราะห์ถึงสาเหตุและการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญห สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะระบุความต้องการจำเป็นโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่เป็นรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual – Response Format) ให้กลุ่มตัวอย่างระบุ 2 ส่วน คือ ระดับสภาพปัจจุบันและระดับสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำความแตกต่างที่ได้จัดลำดับความสำคัญด้วยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าผลต่างของสภาพที่ควรจะเป็น (I) กับสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าสภาพปัจจุบัน (D) เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

ศศิวรรณ ธานีพูน (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน 2) การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน 3) การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน และ 4) การมีส่วนร่วม และงานวิชาการมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผลการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 5) การนิเทศการศึกษา 2) สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก 3) แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มี 38 แนวทาง ซึ่งพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กริช ธีรางศุ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดของเครือข่ายความร่วมมือสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 กาฬสินธุ์ มี 4 องค์ประกอบ 34 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มี 5 ตัวชี้วัด 2) ด้านการมีส่วนร่วม มี 11 ตัวชี้วัด 3) ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน มี 10 ตัวชี้วัด และ 4) ด้านการบริหารจัดการเครือข่าย มี 8 ตัวชี้วัดซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในโดยรวมระดับมาก

ชาคริต จองไว (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบของขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา 4) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และ 5) การนิเทศการศึกษา

ชญากาญจน์ ศรีเนตร (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายสถานศึกษาและองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มี 6 องค์ประกอบ คือ วิสัยทัศน์ร่วม โครงสร้างและระบบบริหาร การสื่อสารและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ความสัมพันธ์ และ ผลสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

วิภาดา สายสรรพมงคล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของ

รูปแบบ ได้แก่ หลักการเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการทำงานเป็นทีม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 3) วิธีดำเนินการของรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4) การประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ ประเมินกระบวนการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำเครือข่าย มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังและเครือข่ายมีกระบวนการทำงานเป็นทีมโดยมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Wang et al (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Collaboration and Friendship of Scholars: A Dual Network Analysis ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ทางวิชาการและเครือข่ายมิตรภาพออนไลน์ของนักวิชาการมีความเกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยความสัมพันธ์ในระดับมิตรภาพสามารถเสริมสร้างความเข้าใจ ความไว้วางใจ และการสื่อสารที่ดีระหว่างกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดความร่วมมือทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพในชุมชนวิชาการ งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าเครือข่ายความร่วมมือไม่ได้เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านโครงสร้างหรือบทบาทหน้าที่เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องอาศัยความสัมพันธ์เชิงบุคคลและความผูกพันที่เกิดจากความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้การทำงานร่วมกันมีความสลับซับซ้อนและยั่งยืนมากขึ้น

Fu et al (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่อง An Evolving International Research Collaboration Network Spatial and Thematic Developments in Co-authored Higher Education ผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระดับนานาชาติมีการพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งในมิติเชิงพื้นที่ (spatial) และเชิงเนื้อหา (thematic) โดยรูปแบบความร่วมมือมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และประเด็นวิจัยที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตของ

เครือข่ายวิชาการที่ต้องอาศัยความยืดหยุ่น การเปิดกว้าง และการปรับตัวเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Whetsell (2024) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Academic Freedom and International Research Collaboration : A Longitudinal Analysis of Global Network Evolution

ผลการวิจัยพบว่า เสรีภาพทางวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและขยายตัวของเครือข่ายความร่วมมือทางวิจัย โดยเฉพาะในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนความคิด การวิพากษ์ และการตั้งคำถามต่อบริบทต่าง ๆ เสรีภาพทางวิชาการจึงเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ และเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เครือข่ายวิชาการเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างทางสถาบันกับพฤติกรรมของนักวิชาการในการสร้างเครือข่ายระดับโลก

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการแบ่งได้เป็น 2 ด้านหลัก คือ ด้านเครือข่ายความร่วมมือ และด้านงานวิชาการ

ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การมีเป้าหมายหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 3) การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน 4) การมีปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน 5) การมีส่วนร่วมของสมาชิก 6) การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย 7) การบริหารจัดการเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และ 8) การติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ

ขณะเดียวกันความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น การสื่อสารที่ดี ความยืดหยุ่น และเสรีภาพทางวิชาการ ล้วนเป็นเงื่อนไขเสริมที่ช่วยให้เครือข่ายสามารถปรับตัวตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้

ส่วนด้านงานวิชาการ มีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา 4) การวัดและประเมินผลการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการดำเนินการอย่างสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและนโยบายภายใต้เครือข่ายความร่วมมือ

4. แนวทางการตั้งเป้าหมายและวัดผลลัพธ์ตามแนวคิด OKRs

แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการในโรงเรียนในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิด OKRs เป็นหลักเพื่อจัดทำวิธีการพัฒนา แนวคิด OKRs โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความหมายของแนวคิด OKRs

จากการศึกษา พบว่า เครื่องมือทางการจัดการที่ช่วยทำให้องค์กรต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ คือ การดำเนินงานที่มีการกำหนดตัววัดผล หรือผลลัพธ์ที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายในทุกระดับ หรือที่เรียกว่า Objective and Key Results (OKRs) นักวิชาการได้ให้ความหมายของ Objective and Key Results (OKRs) ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้เสนอว่า แนวคิด OKRs เป็นระบบการบริหารจัดการที่ได้รับการประยุกต์ใช้ในหลายภาคส่วน รวมถึงภาคการศึกษา โดยเฉพาะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พร้อมทั้งใช้ผลลัพธ์สำคัญเป็นเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในบริบทของการศึกษา OKRs ประกอบด้วย สององค์ประกอบหลัก ได้แก่ Objective หรือเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาต้องการบรรลุ และ Key Results หรือผลลัพธ์สำคัญ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถประเมินได้จริง สะท้อนถึงความก้าวหน้าและระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การนำ OKRs มาใช้จะช่วยให้สถานศึกษามีกรอบการทำงานที่ชัดเจน มีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม และสามารถติดตามความก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นผลลัพธ์มากกว่ากระบวนการ ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพอย่างแท้จริง โดยยึดหลักความโปร่งใสและความรับผิดชอบ

เกศินี ประทุมสุวรรณ (2562) ได้เสนอว่า แนวคิด OKRs หมายถึง ระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน (Objective) และการตั้งผลลัพธ์สำคัญที่สามารถวัดผลได้ (Key Results) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในระดับองค์กรหรือหน่วยงาน โดยการใช้ OKRs จะช่วยให้สามารถกำหนดทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนา และสามารถติดตามความก้าวหน้าได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สมชาย เทพแสง (2565) ได้เสนอว่า OKRs เป็นแนวคิดใหม่สำหรับผู้นำในการพัฒนาคุณภาพขององค์กร และนำมาใช้ในการวางแผนการจัดบุคลากรให้สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ โดย OKRs จัดว่าเป็นเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการติดตามความก้าวหน้า สร้างความสอดคล้องในการดำเนินงาน โดยเน้นการวัดผลตามเป้าหมายขององค์กร แต่ไม่ละเลยเป้าหมายของบุคลากรประกอบด้วยส่วนสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ (Objectives) และผลลัพธ์หลัก (Key results)

Doerr, J. (2018) ได้เสนอว่า OKRs หมายถึง กรอบแนวทางการตั้งเป้าหมายและการวัดผลลัพธ์ที่สำคัญ ซึ่งใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือทีมงาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ทุกระดับขององค์กรสามารถตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน และติดตามความคืบหน้าผ่านตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม Objective (เป้าหมาย) คือ สิ่งที่ต้องการบรรลุ มักเป็นเป้าหมายเชิงคุณภาพที่ท้าทายและสร้างแรงจูงใจ Key Results (ผลลัพธ์ที่สำคัญ) คือ ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายนั้น ๆ ซึ่งต้องสามารถวัดผลได้อย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

Bas, Andriy. (2021) ได้เสนอว่า OKRs หมายถึง ระบบการบริหารจัดการที่เน้นการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน (Objectives) พร้อมกับ ผลลัพธ์สำคัญที่สามารถวัดได้ (Key Results) เพื่อช่วยให้องค์กรหรือทีมสามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน สร้างความสอดคล้อง และติดตามความก้าวหน้าได้อย่างเป็นระบบ OKRs มีรากฐานมาจากแนวคิด Management by Objectives (MBO) ของ Peter Drucker และพัฒนาโดย Andy Grove แห่ง Intel ก่อนจะถูกเผยแพร่ในวงกว้างโดย John Doerr ที่นำระบบนี้ไปใช้ใน Google และกลายเป็นต้นแบบการบริหารสมัยใหม่

จากทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวคิด OKRs (Objectives and Key Results) หมายถึง ระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับพันธกิจและมาตรฐานขององค์กร พร้อมทั้งกำหนดผลลัพธ์สำคัญที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ OKRs ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ "Objective" หรือวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายเชิงคุณภาพที่สถานศึกษาหรือองค์กรต้องการบรรลุ โดยมีลักษณะที่ชัดเจน ท้าทาย และสามารถสร้างแรงจูงใจ และ "Key

Results" หรือผลลัพธ์สำคัญ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถประเมินได้จริง สะท้อนถึงระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การมี Key Results ที่ชัดเจนจะช่วยให้องค์กรสามารถติดตามความคืบหน้าได้อย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานได้อย่างทันที่

4.2 การวัดความสำเร็จของแผนตามแนวคิด OKRs

การวัดความสำเร็จของแผนตามแนวคิด OKRs เป็นแนวคิดสำหรับการคิดเชิงวิพากษ์ และให้ความสำคัญอย่างมากกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในการทำงาน การประเมินความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานโดยใช้เป้าหมาย (Objectives) ที่ชัดเจน ร่วมกับ ผลลัพธ์หลัก (Key Results) ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ OKRs ไม่เพียงเป็นเครื่องมือกำหนดเป้าหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ และสะท้อนผลของแผนงานที่ดำเนินไป เพื่อให้สามารถปรับปรุงหรือพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ลักษณะสำคัญของการวัดความสำเร็จตาม OKRs คือ ต้องสามารถวัดผลได้ (Measurable) สอดคล้องกับเป้าหมายหลักขององค์กรหรือโครงการ (Aligned Objectives) มีการประเมินผลเป็นรอบเวลา (เช่น รายไตรมาส) ส่งเสริมวัฒนธรรมของการตั้งเป้าหมายอย่างท้าทายแต่เป็นไปได้ (Stretch Goals) (เกติณี ประทุมสุวรรณ, 2562)

4.3 ส่วนประกอบของแนวคิด OKRs

John Doerr (2018) เป็นผู้เผยแพร่แนวคิด OKRs อย่างแพร่หลายในหนังสือ “Measure What Matters” ได้นำเสนอว่า OKRs ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ

- 1) Objectives (วัตถุประสงค์) สิ่งที่เราต้องการบรรลุ (ชัดเจนและสร้างแรงบันดาลใจ)
- 2) Key Results (ผลลัพธ์หลัก) ตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ว่าสำเร็จหรือไม่

4.4 ขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs ไปใช้

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs ไปใช้ พบว่านักวิชาการได้ให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs ไปใช้ดังนี้

สุพิชชา จันทร์ม่อง (2565) ได้เสนอขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การตั้งเป้าหมาย 3) การจัดทำ KR 4) การสื่อสาร 5) การติดตามผล และ 6) การประเมิน

Hao; Yu-Ling (2018) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการนำ OKRs ไปใช้ ดังนี้

1) การตั้งเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ (Setting Goal) เป็นการสร้างเป้าหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร มีความท้าทาย สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นไปได้ โดยระบุให้ชัดเจนว่าสิ่งที่เราดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าว นั้น จะสามารถทำให้องค์กรประสบความสำเร็จมากขึ้นได้อย่างไร และควรจะตั้งเป้าหมายประมาณ 3-5 ข้อ

2) การตั้งผลลัพธ์หลัก (Setting Key Results) เป็นการสร้างผลลัพธ์หลัก ที่จะสามารถสะท้อนให้เราได้เห็นว่า เราประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดแล้ว หรือ สะท้อนให้เห็นว่าเราอยู่ตรงไหนของเป้าหมายที่เราได้ตั้งไว้ โดยมีการกำหนดเวลาและค่าเป้าหมายที่ชัดเจน โดยทั่วไปแล้วควรตั้งผลลัพธ์หลักประมาณ 3-5 ข้อ ต่อ 1 เป้าหมาย

3) การดำเนินการ (Implementing) เป็นการที่ผู้บริหารจะสื่อสารให้บุคลากรทั้งองค์กรได้ทราบถึงเป้าหมายและผลลัพธ์หลักในแต่ละระดับ เพื่อให้การดำเนินงานของทั้งองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มอบหมายความรับผิดชอบ ใช้เครื่องมือในการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกคนสามารถทำงานได้และเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่ได้วางไว้

4) การให้ข้อเสนอแนะ (Feedback) เป็นการวัดผลลัพธ์หลักและเป้าหมายได้วางไว้ โดยจะวัดออกมาเป็นคะแนนความสำเร็จ (Chance of Success) ซึ่งมีค่าเป้าหมายระหว่าง 0-1 ถ้าหากคะแนนมีค่าระหว่าง 0.6-0.7 ก็ถือว่าผลลัพธ์ดังกล่าว นั้น ทำหายและทำได้จริง ไม่ถือว่าเป็นความล้มเหลว อีกทั้งผู้บริหารควรจัดการประชุมในการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เป็นเวทีในการสะท้อนผลการดำเนินงาน แนะนำวิธีการที่จะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงสำหรับรอบการดำเนินงานถัดไป เพื่อสร้างวัฒนธรรมขององค์กรในการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการนำแนวคิด OKRs ไปใช้มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1)การเตรียมความพร้อม เป็นขั้นตอนในการจัดเตรียมทีมงาน เครื่องมือ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2)การตั้งเป้าหมาย ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับทิศทางระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร เป้าหมายควรมีลักษณะที่ท้าทาย สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยแนะนำให้ตั้งประมาณ 3-5 ข้อ เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) การจัดทำผลลัพธ์หลัก ซึ่งเป็นการสร้าง

ตัวชี้วัดที่สามารถบ่งบอกถึงระดับความสำเร็จของแต่ละเป้าหมายได้อย่างชัดเจน โดยมี การกำหนดระยะเวลาและค่าความสำเร็จไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้สามารถประเมิน ความก้าวหน้าได้อย่างแม่นยำ ควรมีผลลัพธ์หลักประมาณ 3-5 ข้อต่อหนึ่งเป้าหมาย

4) การสื่อสารและดำเนินการ โดยผู้บริหารต้องสื่อสารเป้าหมายและผลลัพธ์หลักให้ บุคลากรทุกระดับเข้าใจตรงกัน มอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน และใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ในการติดตามความคืบหน้า เพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

5) การติดตามผลและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเน้นการวัดผลด้วยระบบที่ชัดเจน เช่น การใช้ คะแนนความสำเร็จระหว่าง 0-1 โดยช่วงคะแนนที่เหมาะสมคือ 0.6-0.7 ถือว่าเป็นระดับที่ ทำหายและทำได้จริง ผู้บริหารควรมีการจัดประชุมสะท้อนผลการดำเนินงาน พร้อมแนะนำ แนวทางปรับปรุง เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร และ 6) การประเมินผลและ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการนำข้อมูลจากการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา มาวิเคราะห์และ วางแผนปรับปรุงในรอบถัดไป เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง และสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิด OKRs (Objectives and Key Results) เป็นเครื่องมือใน การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในเครือข่าย เพื่อให้เกิด ความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ด้วยการกำหนด วัตถุประสงค์ (Objectives) ที่ท้าทายและชัดเจน ซึ่งจะทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเครือข่าย ทางวิชาการมีเป้าหมายร่วมกันและการระบุผลลัพธ์หลัก (Key Results) ที่สามารถวัดผลได้ อย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารและสมาชิกในเครือข่ายสามารถติดตามและประเมินผล การดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครสามารถมีโรงเรียนในสังกัด 45 โรงเรียนมีครูและบุคลากรทางการศึกษา 2,288 คน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือความทางวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร 2568 แผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร, 2566 - 2570)

5.1 วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21 มีภูมิรู้ ภูมิธรรม”

จากวิสัยทัศน์ “ผู้เรียนเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21 มีภูมิรู้ ภูมิธรรม”

สอดคล้องโดยตรงกับแนวคิดของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพราะเครือข่ายความร่วมมือเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาภูมิรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้วยการเชื่อมโยงสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ผู้เรียนจะได้รับความรู้หลากหลายมุมมอง ได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพเสริมสร้างภูมิธรรมผ่านการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกัน การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การมีจิตสาธารณะ และการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นแก่นของภูมิธรรมในฐานะพลโลกปลูกฝังความรับผิดชอบในระดับโลก (Global Citizenship) ผ่านโครงการความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับประเด็นระดับโลก เช่น ความยั่งยืน สิทธิมนุษยชน หรือสันติภาพ ผู้เรียนจะซึมซับจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองโลกที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก ไม่เพียงแต่ท้องถิ่นของตน

การสร้างผู้เรียนให้เป็นพลโลกที่มีทั้งภูมิรู้และภูมิธรรมในศตวรรษที่ 21 ไม่สามารถทำได้โดยลำพัง แต่ต้องอาศัยพลังของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แบ่งปัน และเติบโตไปพร้อมกับสังคมโลกอย่างมีคุณภาพและคุณธรรม

5.2 พันธกิจ

มีจุดเน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เครือข่ายการจัดการศึกษาเป็นแนวทางที่เน้นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และองค์กรภายนอกเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบต่อคุณภาพของการศึกษา ซึ่งการใช้เครือข่ายการจัดการศึกษาโดยเฉพาะเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.3 เป้าประสงค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เครือข่ายในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เครือข่ายในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมี

ประสิทธิผล การบริหารการศึกษาจะมีประสิทธิผลและยั่งยืนได้จำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเป็นเครื่องมือสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรส่งเสริมและขยายเครือข่ายเหล่านี้ให้เข้มแข็งและครอบคลุมทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันสร้างระบบการศึกษาที่เปิดกว้าง โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง

5.4 จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้แนวคิด “3 ต้อง” ประกอบด้วย ต้องได้ ต้องดี และต้องก้าวล้ำ เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21

จากจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร “3 ต้อง” โดยใช้ความร่วมมือเครือข่ายทางวิชาการ คือ 1) ต้องได้ คือต้องมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ อ่าน เขียน และสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในระดับต่าง ๆ 2) ต้องดี คือต้องมีเครือข่ายที่ส่งเสริมการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกในเครือข่ายสามารถเชื่อมโยงกับพันธมิตรจากต่างประเทศได้ง่ายขึ้น และสามารถร่วมงานวิจัยหรือกิจกรรมทางวิชาการในระดับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ต้องก้าวล้ำ คือการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ จะช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการวิจัยในลักษณะที่ทันสมัยและนวัตกรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

การดำเนินการในระยะนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.1 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ จำนวน 10 แหล่ง ได้แก่ จิรภัทร มหาวงค์ และคณะ (2559); เพิ่มศักดิ์ บัวรักษ์ (2559); ภัทรวรรณ นิลแก้วบรรวิษณีย์ (2559); สุรเดช รอดจินดา (2559); ทนันเดช ยงค์กมล (2562); นฤมล ฤทธิแสง (2563); หวานใจ เวียงยิ่ง (2564); นายสิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564); Konstantin Yuryevich Milovanov et al (2018) และ Prokopenko et al (2023)

1.2 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์ ได้แก่ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.3.1 เสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนครทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พร้อมด้วยแบบสอบถามที่อยู่ใน
รูปแบบ Google Forms เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามตอบและส่งแบบสอบถามผ่าน
Google Forms
- 1.3.4 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการคัดเลือกองค์ประกอบ ได้แก่ ความถี่และร้อยละ
ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความ
ร่วมมือทางวิชาการ

2.1 ผู้ให้ข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ เสนอต่อ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณวุฒิระดับปริญญาเอก สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับ
การศึกษา ประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 1 คน

2) ผู้บริหารโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 2 คน

3) ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 2 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 1) สถานภาพตำแหน่ง
- 2) วุฒิการศึกษา
- 3) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ แบบสอบถามมีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- 2) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน
- 3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย
- 4) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย
- 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย
- 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ 10 แหล่งมาเขียนคำถามตามโครงสร้างของตัวแปรที่กำหนดและสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
- 2) นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำในเรื่องความเหมาะสม ความถูกต้อง ประเด็นเนื้อหาเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข
- 3) นำแบบสอบถามและข้อเสนอแนะคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับให้มีความเหมาะสมถูกต้องแล้วจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดังนี้

- 1) ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งด้วยตนเอง โดยมีการนัดหมายล่วงหน้าเพื่อชี้แจงแนะนำ พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารโครงร่างและแบบสอบถามล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน
- 3) ดำเนินการเก็บข้อมูลตามที่นัดหมายไว้ และรวบรวมผลการตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินความเหมาะสมได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51–5.00 หมายถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การดำเนินการในระยะนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร**

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568 จาก
45 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,283 คน แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 77 คน และครู 2,206 คน
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2568)

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วาล์, 2568) ได้ 329 คน
แต่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 352 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 77 คน และ
ครู 275 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage
Sampling) โดยมีขั้นตอนในการสุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน ผู้วิจัยแบ่งโรงเรียนเป็น 4 ขนาด โดยใช้
ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น สุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน ในสัดส่วนร้อยละ
50 ของจำนวนโรงเรียนในแต่ละขนาด ได้โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 24 โรงเรียน
มีรายละเอียดดังนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 18 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่ใช้เป็น
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 โรงเรียน
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน 15 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่ใช้
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวน 7 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่ใช้เป็น
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 โรงเรียน
- 4) โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีจำนวน 5 โรงเรียน ได้
โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง
จากโรงเรียนในข้อ 1.1 ได้ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 77 คน
มีรายละเอียดดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 9 โรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 18 คน

2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 25 คน

3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 คน

4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 โรงเรียน ได้ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 15 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างครู ใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน ในสัดส่วนร้อยละ 23 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนในข้อ 1.1 ได้กลุ่มตัวอย่างครูจำนวนทั้งสิ้น 275 คน มีรายละเอียดดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 9 โรงเรียน ได้ครู ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 33 คน

2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน ได้ครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 75 คน

3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน ได้ครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 77 คน

4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 โรงเรียน ได้ครู ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 90 คน

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจาก 24 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 352 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 77 คน ครู 275 คน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหารโรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหารโรงเรียน	ครู	รวม
ขนาดเล็ก						
1. บงเหนือวิทยาคม	2	14	16	2	3	5
2. โคกศรีวิทยาสรรค์	2	26	28	2	6	8
3. แวงพิทยาคม	2	27	29	2	6	8
4. นิคมน้ำอุ่นเจริญวิทยา	2	24	26	2	6	8
5. วาริชวิทยา	2	10	12	2	2	4
6. ช้างมิ่งพิทยานุกูล	2	10	12	2	2	4
7. บะฮีวิทยาคม	2	13	15	2	3	5
8. ภูริทัตตวิทยา	2	12	14	2	3	5
9. เทพสวัสดิ์วิทยา	2	10	12	2	2	4
ขนาดกลาง						
10. เจริญศิลป์ศึกษา “โพธิ์คำอนุสรณ์”	3	35	38	3	8	11
11. โพนงามศึกษา	3	18	21	3	4	7
12. กุดเรือคำพิทยาคาร	2	25	27	2	6	8
13. คำตากล้าราชประชาสงค์เคราะห์	4	56	60	4	13	17
14. ส่องดาววิทยาคม	3	34	37	3	8	11
15. หนองหลวงศึกษา	2	32	34	2	7	9
16. พรธนาวุฒาจารย์	4	59	63	4	14	18
17. กุดบากพัฒนาศึกษา	4	65	69	4	15	19
ขนาดใหญ่						
18. อากาศอำนวย	5	97	102	5	22	27
19. บ้านม่วงพิทยาคม	5	88	93	5	20	25

ตาราง 3 (ต่อ)

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม
20.มัธยมวาริชภูมิ	4	66	70	4	15	19
21.พังโคนวิทยาคม	5	85	90	5	20	25
ขนาดใหญ่พิเศษ						
22.สว่างแดนดิน	5	119	124	5	27	32
23.เตรียมอุดมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5	127	132	5	29	34
24.โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา	5	147	152	5	34	39
รวมทั้งสิ้น	77	1,199	1,276	77	275	352

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบการตอบสนองคู่ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง
ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น
ของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของแบบสอบถาม
ตามลำดับ ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสรุปเพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ผู้วิจัยนำร่างข้อคำถามที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ประกอบด้วย

3.1) อาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 1 คน

3.2) ผู้บริหารโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 2 คน

3.3) ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 7 ปี จำนวน 2 คน

4) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC) รายข้อ คัดข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดตรงนิยามศัพท์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดตรงนิยามศัพท์

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดไม่ตรงนิยามศัพท์

ด้านสภาพปัจจุบันมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 และด้านสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60–1.00

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจอีกครั้ง

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างรวม 50 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

6.1) ค่าอำนาจจำแนก ด้านสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยใช้ Item – total Correlation เลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 ขึ้นไป (Pearson, 1920, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วาล์, 2551) ค่าอำนาจจำแนกด้านสภาพปัจจุบันมีค่าอยู่ระหว่าง 0.38–0.86 และสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.64 – 0.88

6.2) ค่าความเชื่อมั่น ด้านสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (วาโร เฟิงส์วาล์, 2551) แบบสอบถามต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70

ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นด้านสภาพที่เป็นจริง เท่ากับ 0.96 และด้านสภาพที่ควรจะเป็น เท่ากับ 0.98

7) ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 352 ฉบับ
- 3) ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
- 4) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
- 5) หากแบบสอบถามที่ได้มาไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ตามจำนวนที่
กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามโดยส่งแบบสอบถามใหม่อีกครั้งจนได้แบบสอบถาม
ครบ 352 ฉบับ หรือร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม
ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นมาคำนวณค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index, $PNI_{modified}$)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้จัดลำดับความต้องการจำเป็นได้แก่ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Need Index, $PNI_{modified}$) ด้วยสูตร

$$(PNI_{modified}) = (I-D) / D$$

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ระยะที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของแนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การดำเนินการในระยนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยการเลือกองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่า PNI รวม เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างตามแนวคิด OKRs ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ร่างแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. แหล่งข้อมูล

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

1.2 กลุ่มเป้าหมาย ในการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2) ผู้บริหารโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3) ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาวิชาเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการเสริมสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

5 หมายถึง แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง แนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และหน่วยงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

2.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามแนวการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ดังนี้

1) เลือกองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่า PNI รวม เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2) กำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ตามแนวคิด OKRs ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ต้องการหาแนวทางพัฒนา

3) ศึกษา แนวคิด และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แหล่งข้อมูลในการวิจัยขั้นนี้ ได้แก่ เอกสาร ตำรา รายงาน วิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4) ร่างแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

5) นำร่างแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะ

6) ปรับปรุงร่างแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

7) นำแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มาทำเป็นแบบสอบถามเพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอนหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.2 จัดส่งแบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน โดยมีการนัดหมายล่วงหน้าเพื่อชี้แจงแนะนำเบื้องต้น

กำหนดนัดหมายและสถานที่ก่อนที่ผู้วิจัยจะนำส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งส่งเอกสาร
โครงร่างล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน

3.3 ตรวจสอบแบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ที่ได้รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ แล้วนำข้อคิดเห็น
ของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนที่เป็น
ความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการดำเนินการทั้ง 3 ระยะข้างต้น สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ระยะการดำเนินการวิจัย

ตาราง 4 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะของการวิจัย	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้ / เกณฑ์	ผลที่ได้รับ	ช่วงเวลาที่ใช้วิจัย
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ ของเครือข่าย ความร่วมมือทาง วิชาการ	ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบ เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ	เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องจำนวน 10 แหล่ง	แบบสังเคราะห์ องค์ประกอบ เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการ	- ความถี่ - ร้อยละ	องค์ประกอบ ของเครือข่าย ความร่วมมือ ทางวิชาการ ของโรงเรียน	มกราคม ถึง พฤษภาคม พ.ศ.2568
	ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน ความเหมาะสมของ องค์ประกอบเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ	- ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนครที่ผ่าน การประเมิน ความเหมาะสม	
ระยะที่ 2 การศึกษา สภาพ ปัจจุบัน สภาพที่ควร จะเป็นและ ประเมิน ความ ต้องการ จำเป็นใน การ เสริมสร้าง เครือข่าย ความ ร่วมมือทาง วิชาการของ โรงเรียน สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนคร	ขั้นตอนที่ 1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน	แบบประเมิน ความ สอดคล้อง ระหว่างข้อ คำถาม พฤติกรรมบ่งชี้ กับนิยามศัพท์ เฉพาะของ องค์ประกอบ		ลำดับความ ต้องการจำเป็น ในเสริมสร้าง เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนคร	กรกฎาคม ถึงตุลาคม พ.ศ.2568
	ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและ สภาพที่ควรจะเป็นของ เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	- นำ แบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try Out) กับคนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างรวม 50 คน เลือกค่า อำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.24 ขึ้นไป	แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันและ สภาพที่ควรจะเป็น ของ เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนครมี ลักษณะเป็น มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ แบบการ ตอบสองคู่	- IOC มีค่า ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป - ค่าอำนาจ จำแนก - ค่าความ เชื่อมั่น		
	ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความต้องการ จำเป็นในการเสริมสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	และค่าความ เชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป - กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 คน เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครู		- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน - $PNI_{modified}$		

ตาราง 4 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้ / เกณฑ์	ผลที่ได้รับ	ช่วงเวลาที่ใช้วิจัย
ระยะที่ 3 การศึกษา แนวทาง การ เสริมสร้าง เครือข่าย ความ ร่วมมือทาง วิชาการของ โรงเรียน สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนคร	ขั้นตอนที่ 1 จัดลำดับความต้องการ จำเป็น ที่มีค่า PNI _{modified} สูงกว่า PNI รวม	เอกสาร และ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการ เสริมสร้าง		-	แนวทางการ เสริมสร้าง เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สกลนคร	ตุลาคม พ.ศ.2568 ถึง ธันวาคม พ.ศ.2568
	ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการเสริมสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สกลนครและสร้าง เครื่องมือรวบรวมข้อมูล	เครือข่ายความ ร่วมมือทาง วิชาการ				
	ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสม ของแนวทางการเสริมสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับ ความเหมาะสม ของแนว ทางการ เสริมสร้าง	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน - การ วิเคราะห์เชิง เนื้อหา สำหรับ คำถาม ปลายเปิด		

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีเนื้อหาและรายละเอียด ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทนค่า	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทนค่า	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PNI_{modified}	แทนค่า	ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

(Modified Priority Need Index) ด้วยสูตร $(PNI_{\text{modified}}) = (I-D) / D$

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามระยะการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็น และประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของ เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร โดยใช้ $PNI_{modified}$

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ โดยใช้ตารางสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดและงานวิจัย พบว่า เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน แสดงดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโดยรวมและรายด้าน

ด้าน	องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
3	ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
6	การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 5 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็นและประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 352 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ แสดงดังตาราง 6

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวนคน	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง	ผู้บริหารโรงเรียน	77	21.87
	ครู	275	78.13
รวม		352	100.00
2. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	136	38.64
	ปริญญาโท	211	59.94
	ปริญญาเอก	5	1.42
รวม		352	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	60	17.05
	5-10 ปี	68	19.32
	11-15 ปี	121	34.38
	16 ปี ขึ้นไป	103	29.26
รวม		352	100.00

จากตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 352 คน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ปีการศึกษา 2568 ระดับปริญญาโท จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 59.94 จำแนกจากประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แสดงดังตาราง 7 - 13

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร โดยรวม

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.97	0.67	มาก	4.48	0.49	มาก
2. การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	3.98	0.73	มาก	4.53	0.59	มากที่สุด
3. ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	4.03	0.67	มาก	4.58	0.52	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	3.95	0.74	มาก	4.60	0.58	มากที่สุด
5. กระบวนการบริหารเครือข่าย	4.01	0.74	มาก	4.49	0.62	มาก
6. การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย	4.01	0.68	มาก	4.48	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.99	0.65	มาก	4.52	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.67) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.68) กระบวนการบริหารเครือข่าย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.74) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.67) และการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และ
อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของ
สมาชิกเครือข่าย ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X} =$
4.58, S.D. = 0.52) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.59) กระบวนการ
การบริหารเครือข่าย ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.62) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.48$,
S.D. = 0.49) และการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58)
ตามลำดับ

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ระดมความคิดเห็นและการ ตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกใน เครือข่าย	3.91	0.78	มาก	5	4.44	0.69	มาก	3
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครู กำหนดเป้าหมายและทิศ ทางการดำเนินงานของสมาชิก ในเครือข่ายร่วมกันอย่างชัดเจน	3.93	0.88	มาก	4	4.44	0.82	มาก	4
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครู สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่าง ครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการ ทำงานอย่างมีเอกภาพ	3.97	0.85	มาก	3	4.53	0.72	มากที่สุด	2

ตาราง 8 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู สร้างแรงจูงใจให้ครูและ บุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมใน งานและภาคภูมิใจในบทบาท ของตน	4.08	0.77	มาก	1	4.61	0.61	มากที่สุด	1
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมี ความยินดีที่จะทำงานไปใน ทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุ เป้าหมายรวม	3.98	0.85	มาก	2	4.36	0.81	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	0.67	มาก	-	4.48	0.49	มาก	-

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้าง
แรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน
($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.77) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทาง
เดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายรวม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.85) และผู้บริหารโรงเรียนและครู
สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีเอกภาพ
($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.61) ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.72) และผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ส่งเสริมบทบาทของสมาชิก ในเครือข่ายให้สามารถแสดง ความคิดเห็นและมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานร่วมกัน ตัดสินใจอย่างเหมาะสม	3.93	0.89	มาก	4	4.55	0.75	มากที่สุด	4
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมี ส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และทำงานร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง	3.86	0.91	มาก	5	4.41	0.85	มาก	5
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุม และการวิจัยเพื่อ เสริมสร้างศักยภาพของ สมาชิกในเครือข่าย	4.04	0.85	มาก	1	4.56	0.66	มากที่สุด	2

ตาราง 9 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ต่อการดำเนินกิจกรรมหรือ พัฒนาผลงานที่เป็น ประโยชน์ร่วมกัน	4.01	0.83	มาก	3	4.56	0.73	มากที่สุด	3
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครู พัฒนาและดำเนินกิจกรรม ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของ เครือข่ายโดยรวม	4.03	0.83	มาก	2	4.57	0.70	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	3.98	0.73	มาก	-	4.53	0.59	มากที่สุด	-

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุม และการวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.85) ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.83) และผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.70) ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุม และการวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.66) และผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุนทรัพยากรที่เป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายข้อ

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมี เป้าหมายร่วมและมองเห็น ผลประโยชน์ร่วมกันของทุก ฝ่าย	4.01	0.82	มาก	2	4.52	0.73	มากที่สุด	5
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครู วางแผนร่วมกันอย่างเป็น ระบบ ทั้งการกำหนด เป้าหมาย ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน	4.00	0.85	มาก	4	4.58	0.64	มากที่สุด	3

ตาราง 10 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
3. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนปฏิบัติการ ควบคุม และ ประเมินการใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	0.71	มาก	1	4.65	0.55	มากที่สุด	1
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ดำเนินกิจกรรมและภารกิจ ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมี ส่วนร่วม ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือ ปฏิบัติ	4.00	0.78	มาก	3	4.62	0.63	มากที่สุด	2
5. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูแสดงความรับผิดชอบ ร่วมกันในกระบวนการ ทำงาน เพื่อให้เกิด ผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม	3.96	0.84	มาก	5	4.55	0.71	มากที่สุด	4
ค่าเฉลี่ยรวม	4.03	0.67	มาก	-	4.58	0.52	มากที่สุด	-

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.71) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเป้าหมายร่วมและมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.82) และผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.55) ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.63) และผู้บริหารโรงเรียนและครูวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งการกำหนดเป้าหมาย ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูร่วมมือกันสร้างพลัง และเสริมสร้างศักยภาพ ของเครือข่ายให้มี ความเข้มแข็ง	3.90	0.88	มาก	4	4.60	0.73	มากที่สุด	3
2. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และดำเนินงาน อย่างเท่าเทียมกัน ในฐานะหุ้นส่วน ความร่วมมือ	3.85	0.91	มาก	5	4.53	0.75	มากที่สุด	5
3. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ พัฒนาความรู้ร่วมกัน ภายในเครือข่ายอย่างเป็น ระบบ	4.00	0.82	มาก	2	4.61	0.67	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูปรับปรุงและพัฒนา แนวทางการดำเนินงาน ของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อปัญหา ที่ซับซ้อนอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.99	0.83	มาก	3	4.66	0.62	มากที่สุด	1

ตาราง 11 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครู สร้างนวัตกรรมเพื่อ เผยแพร่ให้สมาชิกใน เครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น สามารถนำไปปรับใช้และ เป็นแบบอย่างจนเกิดผล ลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ	4.01	0.83	มาก	1	4.58	0.70	มากที่สุด	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.95	0.74	มาก	-	4.60	0.58	มากที่สุด	-

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างนวัตกรรมเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกในเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้และเป็นแบบอย่างจนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.83) ผู้บริหารโรงเรียนและครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาความรู้ร่วมกันภายในเครือข่ายอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) และผู้บริหารโรงเรียนและครูปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและ

ครูปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.62) ผู้บริหารโรงเรียนและครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาความรู้ร่วมกันภายในเครือข่ายอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันสร้างพลังและเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
กระบวนการบริหารเครือข่าย								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ	4.07	0.85	มาก	1	4.43	0.79	มาก	5
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย	4.05	0.81	มาก	2	4.49	0.71	มาก	4
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้	4.00	0.89	มาก	4	4.50	0.76	มาก	3
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็นระบบภายในเครือข่าย	3.94	0.85	มาก	5	4.51	0.75	มากที่สุด	1

ตาราง 12 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของ โรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
5. ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูมีการติดตามผลและ ประเมินความก้าวหน้า ของการดำเนินงานเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	4.01	0.87	มาก	3	4.51	0.78	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01	0.74	มาก	-	4.49	0.62	มาก	-

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.85) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.81) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็นระบบภายในเครือข่าย

($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.75) ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.78) และผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่ายจำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย								
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	4.07	0.78	มาก	1	4.48	0.67	มาก	3
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประเมินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.84	มาก	5	4.44	0.77	มาก	4
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย	4.03	0.79	มาก	2	4.57	0.64	มากที่สุด	1

ตาราง 13 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ลำดับ ที่	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ใช้วิธีการประเมินผลที่ หลากหลาย เช่น การ สัมภาษณ์ การสังเกต และ การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อ สะท้อนความก้าวหน้าใน การดำเนินงาน	3.97	0.89	มาก	4	4.37	0.82	มาก	5
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครู นำผลการประเมินไปใช้ กำหนดแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาการ ดำเนินงานของเครือข่ายให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.03	0.81	มาก	3	4.52	0.75	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.01	0.68	มาก	-	4.48	0.58	มาก	-

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย พบว่า

สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของ
เครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร
โรงเรียนและครูมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่
กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.78) ผู้บริหารโรงเรียนและ
ครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย
($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.79) ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำผลการประเมินไปใช้กำหนดแนวทาง

ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำผลการประเมินไปใช้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.75) และผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

2.3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แสดงดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ ควรจะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
1. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.97	4.48	0.128	4
2. การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	3.98	4.53	0.138	2
3. ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	4.03	4.58	0.136	3
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	3.95	4.60	0.165	1
5. กระบวนการบริหารเครือข่าย	4.01	4.49	0.120	5
6. การติดตามประเมินผลงานของ เครือข่าย	4.01	4.48	0.117	6
โดยรวม	3.99	4.52	0.133	-

จากตาราง 14 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.133 ($PNI_{modified} = 0.133$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.165$) รองลงมา การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.138$) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ($PNI_{modified} = 0.136$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($PNI_{modified} = 0.128$) กระบวนการบริหารเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.120$) และการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.117$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่า PNI สูงกว่าค่า PNI รวม มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และ 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

ตาราง 15 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในเครือข่าย	3.91	4.44	0.136	2
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสมาชิกในเครือข่ายร่วมกันอย่างชัดเจน	3.93	4.44	0.130	3
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากรเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีเอกภาพ	3.97	4.53	0.141	1
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน	4.08	4.61	0.130	3
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายรวม	3.98	4.36	0.095	5
รวม	3.97	4.48	0.128	-

จากตาราง 15 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.128 ($PNI_{\text{modified}} = 0.128$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีเอกภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.141$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดม

ความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในเครือข่าย ($PNI_{\text{modified}} = 0.136$) ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสมาชิกในเครือข่ายร่วมกันอย่างชัดเจน และผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน ซึ่งมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.130$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันตัดสินใจอย่างเหมาะสม	3.93	4.55	0.158	1
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	3.86	4.41	0.142	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม การประชุม และการวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย	4.04	4.56	0.129	5
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน	4.01	4.56	0.137	3

ตาราง 16 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาและ ดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่าย โดยรวม	4.03	4.57	0.134	4
รวม	3.98	4.53	0.138	-

จากตาราง 16 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นเท่ากับ 0.138 ($PNI_{modified} = 0.138$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนี
ความสำคัญของความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถแสดง
ความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันตัดสินใจอย่างเหมาะสม ($PNI_{modified} =$
0.158) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.142$) และผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุน
ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน
($PNI_{modified} = 0.137$) ตามลำดับ

ตาราง 17 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเป้าหมายร่วมและมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย	4.01	4.52	0.127	4
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งการกำหนดเป้าหมายความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน	4.00	4.58	0.145	3
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	4.65	0.112	5
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ	4.00	4.62	0.155	1
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูแสดงความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.96	4.55	0.149	2
รวม	4.03	4.58	0.136	

จากตาราง 17 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.136 ($PNI_{\text{modified}} = 0.136$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

ร่วม ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ ($PNI_{modified} = 0.155$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูแสดงความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($PNI_{modified} = 0.149$) และผู้บริหารโรงเรียนและครูวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งการกำหนดเป้าหมาย ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน ($PNI_{modified} = 0.145$) ตามลำดับ

ตาราง 18 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย จำแนกเป็นรายชื่อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกัน สร้างพลังและเสริมสร้างศักยภาพของ เครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง	3.90	4.60	0.179	1
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมใน การคิด ตัดสินใจ และดำเนินงานอย่าง เท่าเทียมกัน ในฐานะหุ้นส่วนความ ร่วมมือ	3.85	4.53	0.177	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูแลกเปลี่ยน เรียนรู้และพัฒนาความรู้ร่วมกันภายใน เครือข่ายอย่างเป็นระบบ	4.00	4.61	0.153	4
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูปรับปรุงและ พัฒนาแนวทางการดำเนินงานของ เครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อ ปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.99	4.66	0.168	3

ตาราง 18 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้าง นวัตกรรมเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกใน เครือข่ายหรือหน่วยงานอื่นสามารถนำไป ปรับใช้และเป็นแบบอย่างจนเกิดผลลัพธ์ ที่มีประสิทธิภาพ	4.01	4.58	0.142	5
โดยรวม	3.95	4.60	0.165	-

จากตาราง 18 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของ
ความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.165 ($PN_{\text{modified}} = 0.165$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันสร้างพลังและเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่าย
ให้มีความเข้มแข็ง ($PN_{\text{modified}} = 0.179$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมใน
การคิด ตัดสินใจ และดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกัน ในฐานะหุ้นส่วนความร่วมมือ
($PN_{\text{modified}} = 0.177$) และผู้บริหารโรงเรียนและครูปรับปรุงและพัฒนาแนวทาง
การดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมี
ประสิทธิภาพ ($PN_{\text{modified}} = 0.168$) ตามลำดับ

ตาราง 19 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย จำแนกรายข้อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
กระบวนการบริหารเครือข่าย				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ	4.07	4.43	0.088	5
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย	4.05	4.49	0.109	4
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้	4.00	4.50	0.125	2
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็นระบบภายในเครือข่าย	3.94	4.51	0.145	1
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.01	4.51	0.125	2
ค่ารวม	4.01	4.49	0.120	

จากตาราง 19 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.120 ($PNI_{\text{modified}} = 0.120$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็น

ระบบภายในเครือข่าย ($PNI_{\text{modified}} = 0.145$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกัน จัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.125$) และผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ($PNI_{\text{modified}} = 0.109$) ตามลำดับ

ตาราง 20 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย จำแนกรายข้อ

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย				
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	4.07	4.48	0.101	4
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประเมินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	3.95	4.44	0.124	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย	4.03	4.57	0.134	1
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าในการดำเนินงาน	3.97	4.37	0.101	4

ตาราง 20 (ต่อ)

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ควร จะเป็น (I)	PNI	ลำดับ ความ สำคัญ
5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำผลการ ประเมินไปใช้กำหนดแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของ เครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.03	4.52	0.122	3
โดยรวม	4.01	4.48	0.117	-

จากตาราง 20 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย โดยรวมมีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.117 ($PNI_{modified} = 0.117$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.134$) รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประเมินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.124$) และผู้บริหารโรงเรียนและครูนำผลการประเมินไปใช้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($PNI_{modified} = 0.122$) ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ที่ต้องหาแนวทางการเสริมสร้าง โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ด้านที่สูงกว่าค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นรวม ($PNI_{modified}$ รวม) สรุปได้ดังตาราง 21

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ด้านที่ต้อหาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง
วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ข้อ	เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน	PNI	ลำดับ ความสำคัญ	ค่า PNI สูงกว่า ค่า PNI รวม	สรุปผล
1	การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	0.128	4	✗	-
2	การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	0.138	2	✓	ควรเสริมสร้าง
3	ความสนใจหรือผลประโยชน์ ร่วมกัน	0.136	3	✓	ควรเสริมสร้าง
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิก เครือข่าย	0.165	1	✓	ควรเสริมสร้าง
5	กระบวนการบริหารเครือข่าย	0.120	5	✗	-
6	การติดตามประเมินผลงานของ เครือข่าย	0.117	6	✗	-
รวม		0.133	-	-	-

หมายเหตุ ✓ คือ PNI_{modified} สูงกว่า PNI_{modified} รวม

✗ คือ ค่า PNI_{modified} ต่ำกว่า PNI_{modified} รวม

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ด้านที่ต้อหาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร พบว่า มี 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ด้านการพัฒนา
สมาชิกเครือข่าย และด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

การหาแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์
ดังกล่าวไปหาแนวทางที่เหมาะสมโดยใช้แนวคิด OKRs เป็นกรอบ แล้วนำเสนอ
แบบสอบถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา หลังจากนั้นนำไปเก็บ
ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง

วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครในแต่ละด้าน
แสดงดังตาราง 22 – 24

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ โรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วัตถุประสงค์หลัก ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ สร้างศักยภาพของ เครือข่าย และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับปัญหาที่มี ความซับซ้อน	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครู เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของ เครือข่าย เช่น การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูเข้าร่วมพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการ ระหว่างโรงเรียนและสถาบันการศึกษา โดยการร่วมเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมจัดระบบฐานข้อมูลกลางของ เครือข่าย เช่น แผนการสอน งานวิจัย หรือสื่อการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. หน่วยงานทางการศึกษาช่วยเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาชีพให้ ผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.1	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอในฐานะภาคีความร่วมมือ	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ โรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสามารถจัดการข้อขัดแย้งระหว่างการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมผลประโยชน์ของส่วนรวม โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสมอภาค และแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างโปร่งใส	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาโรงเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยทางความคิดที่ทุกคนกล้าเสนอความเห็น	5.00	0.00	มากที่สุด
3. หน่วยงานต้นสังกัดจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเรื่อง Shared Leadership เพื่อพัฒนาแนวคิดความเป็นหุ้นส่วนร่วม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.2	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.3			
ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนานวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ร่วมกัน เพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่ซับซ้อนของการจัดการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูแบ่งปันความสำเร็จและความรับผิดชอบจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างยุติธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. หน่วยงานทางการศึกษาพัฒนาทักษะภาวะผู้นำร่วมให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูได้มีบทบาทผู้นำและผู้สนับสนุนการดำเนินงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. หน่วยงานทางการศึกษาให้ความรู้และส่งเสริมการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ ทำให้ผู้บริหารและครูเข้าใจความเชื่อมโยงของปัญหาหลายมิติและภาพรวมของปัญหา เช่น ปัญหาผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน ทรัพยากร และนโยบาย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.3	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางทั้ง 3 KR	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ผลลัพธ์หลักมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และเมื่อพิจารณาแนวทางการเสริมสร้าง พบว่ามีแนวทางการเสริมสร้าง 9 แนวทางและทุกแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทักษะในการจัดประชุมออนไลน์โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น Zoom, Microsoft Teams เพื่อสร้างความร่วมมือของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง

ตาราง 23 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านการพัฒนสมาชิกเครือข่าย

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านการพัฒนสมาชิกเครือข่าย	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วัตถุประสงค์หลัก ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ร่วมกัน และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. หน่วยงานทางการศึกษาพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจให้กับครูและผู้บริหารโรงเรียน โดยการฝึกใช้เครื่องมือวิเคราะห์ เช่น SWOT/Fishbone/ Brainstorming	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะดิจิทัลโดยใช้เทคโนโลยีจัดระบบสื่อสารและสร้างช่องทางที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม เช่น Google Workspace, Line Group	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเกี่ยวกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์และใช้ เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.1	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.2			
ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมด้านการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มในสถานการณ์จริงของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการฝึกเขียนรายงานบันทึกการแลกเปลี่ยนความรู้ และนำเสนอผลการเรียนรู้ต่อเพื่อนร่วมงาน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวมแนวทางตาม KR 1.2	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมและผลงานร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการวางแผน และการบริหารจัดการทรัพยากร โดยการทำ แผนปฏิบัติการ เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการบริหาร จัดการงบประมาณให้โปร่งใส โดยการฝึกทำบัญชี การเงิน และเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.3	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางทั้ง 3 KR	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการเสริมสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักมีความเหมาะสมในระดับมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ผลลัพธ์หลักมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$,
S.D. = 0.00) และเมื่อพิจารณาแนวทางการเสริมสร้าง พบว่า มีแนวทางการเสริมสร้าง
8 แนวทางและทุกแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสามารถจัดระบบพี่เลี้ยงทำหน้าที่ได้
ช่วยเหลือครูใหม่เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงในการดำเนินงาน โดยการจัดกิจกรรม
ค่ายพัฒนาทักษะบุคลากร

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทักษะการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในหน่วยงานและหน่วยงานภายนอก โดยการฝึกอบรมเรื่องการฟังอย่างสร้างสรรค์ และเทคนิคการสื่อสารเชิงบวก

ตาราง 24 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สกลนคร ตามแนวคิด OKRs ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
วัตถุประสงค์หลัก ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมวางแผน ตัดสินใจ และ ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม พร้อมรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินงานโดยร่วมคิด ตัดสินใจ และปฏิบัติร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร แบบมีส่วนร่วม โดยการสร้างข้อตกลงร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการฟัง การ ตั้งคำถาม และการสะท้อนความคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาทักษะการตัดสินใจ ร่วมกันบนฐานข้อมูล ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และทรัพยากรที่มีอยู่เป็นหลักในการพิจารณา โดยการ ฝึกทำแผนปฏิบัติการประจำปี	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.1	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ผลลัพธ์หลัก KR 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนและครูรับผิดชอบงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. หน่วยงานทางการศึกษาจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครูให้สามารถกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนตามงานหรือกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาการดำเนินงานด้วยการวิเคราะห์ข้อบกพร่อง แล้วนำมากำหนดแนวทางการแก้ไขและการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันสะท้อนผลและถอดบทเรียน โดยการเขียนกระบวนการ AAR (After Action Review)	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.2	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลลัพธ์หลัก KR 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมวางแผนอย่างเป็นระบบในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางดำเนินงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
แนวทางการเสริมสร้าง			
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยการออกแบบตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมและโครงการในเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ความต้องการร่วมกันเพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนงานวิชาการ โดยการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพปัญหาของโรงเรียนในเครือข่าย	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRs ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแผนปฏิบัติการและ ปฏิทินปฏิบัติงานที่เป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางตาม KR 1.3	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมแนวทางทั้ง 3 KR	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าแนวทางการเสริมสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยรวมมีความเหมาะสม
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักมี
ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ผลลัพธ์หลักมีความเหมาะสม
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และเมื่อพิจารณาแนวทางการเสริมสร้าง
พบว่า มีแนวทางการเสริมสร้าง 9 แนวทางและทุกแนวทางมีความเหมาะสมในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

ข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

หน่วยงานทางการศึกษาควรพัฒนากลไกในการสร้างผลประโยชน์
ร่วมกันของสมาชิกเครือข่ายให้มีจุดมุ่งหมายร่วม (Shared Goals) และเห็นคุณค่าใน
การทำงานแบบร่วมมือ (Collaborative Benefits) โดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดประโยชน์ต่อ
โรงเรียนและผู้เรียนในภาพรวม มากกว่าประโยชน์เฉพาะหน่วยงานหรือบุคคล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร มีความมุ่งหมายวิจัยเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนดำเนินวิจัย 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ 2) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและ 3) การศึกษาแนวทางการเสริมสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร จำนวน 352 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย องค์ประกอบมีความเหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ควรจะเป็น และประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร

2.1 สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน

2.3 ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีค่าดัชนี ความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.133 ($PNI_{modified} = 0.133$) เมื่อพิจารณาารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.165$) รองลงมา การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.138$) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ($PNI_{modified} = 0.136$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($PNI_{modified} = 0.128$) กระบวนการบริหาร เครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.120$) และการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ($PNI_{modified} = 0.117$) ตามลำดับ

3. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มี 3 ด้านที่ต้องหาแนวทางการเสริมสร้างตามแนวคิด OKRs ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และ 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย 3 วัตถุประสงค์ 9 ผลลัพธ์หลัก และ 30 แนวทางการเสริมสร้าง ทุกแนวทางการเสริมสร้างมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน พบว่า มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย มีความเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีวิสัยทัศน์ร่วมทำให้สมาชิกเครือข่ายมีทิศทางและ เป้าหมายเดียวกัน เกิดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน ขณะที่การพัฒนาศักยภาพและ

ความสนใจร่วมช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและความสามารถในการสร้างคุณค่าทางการศึกษา การมีส่วนร่วมทำให้ทุกฝ่ายร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ส่วนกระบวนการบริหารที่เป็นระบบและการติดตามประเมินผลทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถปรับปรุงพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งและยั่งยืนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้ สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2561) ได้ศึกษาและนำเสนอเรื่อง ธรรมนูญบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยระบุว่าการประสานความร่วมมือที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิด หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) และการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สิทธิโชค สุทธิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเครือข่าย 2) กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย 3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 4) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 5) การติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่าย และ 6) การส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของเครือข่าย และ สอดคล้องกับ ทัศนเดช ยงค์มกล (2562) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายทางวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ พบว่า มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย 5) การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน 6) การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และ 7) การปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน และสอดคล้องกับ ศักรินทร์ สมพิศนภา (2565) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเครือข่าย 2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 3) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) การใช้ทรัพยากรร่วมกันของเครือข่าย 5) การบริหารจัดการด้านวิชาการ 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) บรรยากาศเครือข่าย และ 8) การธำรงรักษาเครือข่าย

1.1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะ การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ และยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ เพิ่มศักดิ์ บวรวัช, ช่อเพชร เบ้าเงิน และสมชัย ชวลิตธาดา (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวไว้ว่า การที่โรงเรียนต่าง ๆ เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน จำเป็นต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมอย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นกรอบในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาศักยภาพซึ่งกันและกัน ให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายทางวิชาการที่วางไว้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ หนันเดช ยงค์กมล (2562) ได้ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ กล่าวไว้ว่า แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนในแต่ละศูนย์การปกครองทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการถ่ายทอดนโยบายจากกองอำนวยการของเครือข่ายสารสนเทศ จึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ร่วมและทิศทางการบริหารที่สอดคล้องกัน การกำหนดระบบปฏิบัติงานร่วม เช่น แนวทางพัฒนาครูและการมอบหมายหน้าที่อย่างเป็นเอกภาพ ช่วยให้ทุกโรงเรียนในเครือข่ายดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันและยกระดับคุณภาพทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้งนี้ เพราะการที่สมาชิกในเครือข่ายส่งเสริมบทบาท การมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำงานร่วมกัน และพัฒนากิจกรรมหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมถึงการฝึกอบรม การประชุม การวิจัย และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม สอดคล้องกับ สุรเดช รอดจินดา (2560) ได้ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคเหนือตอนบน กล่าวไว้ว่า การเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรภายในเครือข่ายช่วยให้การดำเนินงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเอื้อต่อการทำงานร่วมกันของสถานศึกษาในเครือข่ายอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน และสอดคล้องกับ ภัทรวรรณ นิลแก้วบวรวิชัย (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวไว้ว่า การพัฒนาสมาชิกเครือข่ายเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน โดยสนับสนุนทุกขั้นตอนตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาแผน การดำเนินงาน จนถึงการประเมินผล การพัฒนานี้มุ่งเสริมสมรรถนะบุคคลและคุณภาพความร่วมมือผ่านการบริหารวัฒนธรรมองค์การที่เน้นการทำงานเป็นทีม การมอบอำนาจ และการเรียนรู้ร่วมกัน

1.3 ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการที่สมาชิกในเครือข่ายมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันทำให้เกิดกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดความต้องการ ควบคุม และประเมินการใช้ทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการ และดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน ทั้งในด้านความคิด การตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติ โดยยึดหลักความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายครอบคลุมถึงการใช้และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ทนันเดช ยงค์มกล (2562) ได้ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ กล่าวไว้ว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกันเป็นแรงจูงใจสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเครือข่าย เมื่อสมาชิกได้รับประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทรัพยากร หรือโอกาสทางวิชาชีพ จะเกิดความร่วมมือและความผูกพันต่อการดำเนินงานของเครือข่าย ส่งผลให้เครือข่ายสามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมมือกันจะทำให้พลังและศักยภาพของเครือข่ายแข็งแกร่งขึ้น และแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน โดยอาศัยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันในฐานะหุ้นส่วน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุรเดช รอดจินดา (2560) ได้ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ ระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคเหนือตอนบน กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเครือข่าย การมี

ส่วนร่วมอย่างแท้จริงยังส่งเสริมความรับผิดชอบ ความเป็นเจ้าของงาน และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เครือข่ายดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และสอดคล้องกับ สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายเกิดจากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เครือข่ายกำหนดระเบียบและข้อตกลงในการแบ่งปันทรัพยากรโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาสนับสนุนภารกิจของเครือข่ายช่วยเพิ่มพลังการทำงาน เสริมสร้างความสามัคคี และความเข้มแข็งของเครือข่ายโดยรวม

1.5 กระบวนการบริหารเครือข่าย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นระบบจะทำให้เครือข่ายบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดขึ้นโดยมีการวางแผน การประสานงานการจัดการทรัพยากร และการติดตามผล สอดคล้องกับ นฤมล ฤทธิแสง (2563) ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารกลุ่มเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กล่าวไว้ว่า เครือข่ายมีการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติทั้งรายภาคเรียนและรายปี โดยแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วยผู้บริหารเครือข่าย ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งยังส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานผ่านการยกย่องเชิดชูและการประกาศเกียรติคุณบนเว็บไซต์ของเครือข่าย นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความเหมาะสม ซึ่งช่วยเสริมความร่วมมือและผลสำเร็จของเครือข่ายโดยรวม และสอดคล้องกับ สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 กล่าวไว้ว่า การกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานของเครือข่าย รวมถึงบทบาทสมาชิกกฎระเบียบ การประสานงาน แผนงาน โครงการ และงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการพึ่งพาและสนับสนุนซึ่งกันและกัน สมาชิกจึงร่วมดำเนินงานตามภารกิจให้บรรลุผล พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางปรับปรุง เพื่อพัฒนาการทำงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

1.6 การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะการที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสะท้อนผลการทำงาน ของเครือข่ายโดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยครอบคลุมทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพของกิจกรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายพร้อมทั้ง วิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของเครือข่าย พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ลูตินันท์ นันทะศรี (2568) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต สารักัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวไว้ว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่ายเป็นกระบวนการ สำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูล เชิงประจักษ์ในการวิเคราะห์ผลลัพธ์ ปัญหา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากลยุทธ์ให้เหมาะสม ส่งผลให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานได้ อย่างมีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด และสอดคล้องกับ พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) ได้ศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก กล่าวไว้ว่า การติดตามประเมินผลงานของเครือข่ายเป็น การตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสำเร็จของกิจกรรมความร่วมมือ โดยกำหนดตัวชี้วัด วิธีการเก็บข้อมูล และระยะเวลาอย่างชัดเจน ใช้การรายงานผล การประชุมสะท้อนผล การสังเกตพื้นที่ และการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อค้นหาจุดเด่นและปัญหา นำผลประเมินไปปรับปรุงแผนงานและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ เป้าหมายของเครือข่ายอย่างยั่งยืน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สารักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สารักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.65) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หน่วยงานทางการศึกษามีความพร้อม ด้านโครงสร้าง กลไกการดำเนินงาน และมีค่านิยมร่วมกันในการสร้างความเข้มแข็งของ เครือข่าย รวมถึงโรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการทำงานแบบร่วมมือ (Collaborative Work) และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ตลอดจนมีการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bryson (2011) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม การมีเป้าหมายที่ชัดเจน และการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างสมาชิก อีกทั้งการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน และการมีส่วนร่วมของสมาชิก ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสมาชิกตระหนักถึงคุณค่าของการทำงานร่วมกัน และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและหน่วยงาน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้คำปรึกษา และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Wenger (1998) เกี่ยวกับชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Community of Practice) ที่เน้นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และพัฒนาความรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จิรารัตน์ วงศ์โยธา และบุญฤทธิ์ เพ็ชรวิเศษ (2567) ได้ศึกษาสภาพที่เป็นจริงของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่าย ด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และสื่อสาร และด้านการประเมินผลและการปรับปรุงงาน และสอดคล้องกับ สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเครือข่าย กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของเครือข่าย และการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย ตามลำดับ

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.48) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในเครือข่ายต้องการให้มีระบบการประสานงานที่เข้มแข็ง มีเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน และมีความเชื่อมั่นต่อประโยชน์ของการทำงานเป็นเครือข่าย สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการแลกเปลี่ยนทรัพยากร ความรู้ และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน (กิตติญาภัทร พวงประดิษฐ์, เนตรธิดา อินทร์เกษ และศลิษา ราไชย, 2567) นอกจากนี้การสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานทางการศึกษาที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างความร่วมมือ

ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความเข้มแข็งของเครือข่าย มีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และทรัพยากรสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน ตลอดจนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในระดับพื้นที่อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ชญาภาญจ์ ศรีเนตร (2565) ได้ศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ จิราวัฒน์ วงศ์โยธา และบุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2567) ได้ศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีบทบาท สำคัญยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ เครือข่ายที่มีเป้าหมายร่วมกัน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกอย่างจริงจัง ล้วนเป็นปัจจัยที่ เสริมพลังให้การพัฒนางานวิชาการดำเนินไปอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน นอกจากนี้ การประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ยังช่วยให้เครือข่ายสามารถปรับตัว ตามบริบทได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยผลักดันคุณภาพ การศึกษาไทยให้ก้าวหน้าอย่างแท้จริง

3. ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีค่าดัชนี ความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.133 ($PNI_{modified} = 0.133$) โดยด้านที่ มีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่า $PNI_{modified}$ รวม มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และ 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพมิได้เกิดจากโครงสร้างหรือ ทรัพยากรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเกิดจากฐานของความร่วมมือด้านบุคคล ได้แก่ การมี ส่วนร่วมการพัฒนาศักยภาพ และการมีผลประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจน หากสามารถ

ปรับปรุง และพัฒนาในด้านเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลให้เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเกิดความเข้มแข็งและบรรลุเป้าหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ Wenger (1998) กล่าวว่าเครือข่ายหรือชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice) จะเข้มแข็งได้เมื่อสมาชิกมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมสร้างคุณค่า และเกิดผลประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Arnstein (1969) กล่าวว่า การเสริมสร้างบทบาทของสมาชิกมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมร่วมในระดับองค์กรและชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างแรงจูงใจร่วมของ Ostrom (2010) กล่าวว่า ความร่วมมือจะยั่งยืนก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายมองเห็นประโยชน์ที่จับต้องได้ และมีระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการแบ่งปันผลลัพธ์อย่างเป็นธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความไว้วางใจและความต่อเนื่องของเครือข่าย ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สิทธิโชค สุขวิสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.159 – 0.382 ลำดับความต้องการสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่าย 2) ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และ 3) ด้านการส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของเครือข่าย ตามลำดับ และสอดคล้องกับ จิราวัฒน์ วงศ์โยธา และบุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2567) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 9 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.281 – 0.256 ลำดับความต้องการสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 2) ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงงาน และ 3) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่าย ตามลำดับ และสอดคล้องกับ นฤมล ฤทธิแสง (2562) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารกลุ่มเครือข่ายสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แม้บริบทของเครือข่ายและพื้นที่ศึกษาแตกต่างกัน แต่ประเด็นด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายยังคงเป็นความต้องการจำเป็นที่เด่นชัด เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านอื่นของเครือข่ายอย่างมี

ประสิทธิภาพ การมีบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ และความพร้อมในการปฏิบัติงานร่วมกัน ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสนับสนุนซึ่งกันและกันเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

4. แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs ประกอบด้วย 3 วัตถุประสงค์ 9 ผลลัพธ์หลัก และ 30 แนวทางการเสริมสร้างซึ่งมีความเหมาะสม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิก เครือข่ายการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย แนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนและครูในทุกกระบวนการ โดยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานอย่างเสมอภาคในฐานะภาคีเครือข่าย การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดระบบฐานข้อมูลกลางของเครือข่าย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกัน ขณะเดียวกัน การส่งเสริมภาวะผู้นำร่วม การสร้างพื้นที่ปลอดภัยทางความคิด และการบริหารจัดการความขัดแย้งอย่างโปร่งใส เอื้อต่อการพัฒนาแนวคิดความเป็นหุ้นส่วนร่วม นอกจากนี้ การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประสานงาน และการแบ่งปันความรับผิดชอบ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้เครือข่ายสามารถร่วมกันพัฒนานวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับ จิราวัฒน์ วงศ์โยธา และบุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2567) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่ายที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ผู้บริหารควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและการส่งต่อเด็กที่มารับบริการไปยังโรงเรียนเรียนรวม หรือโรงเรียนเฉพาะความพิการ และมีการติดตามความก้าวหน้าและการบริหารทรัพยากรร่วมกัน

4.2 การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย แนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ร่วมกัน และการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหาร

โรงเรียนและครูมีบทบาทสำคัญในการเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายร่วมแสดงความ
 คิดเห็นและตัดสินใจผ่านกระบวนการวางแผนและประเมินผลที่ชัดเจน การพัฒนาทักษะ
 ดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเอื้อให้เกิดการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน
 อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารเชิงวิชาชีพ
 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานการณ์จริงของโรงเรียน นอกจากนี้ การเสริมสร้าง
 ศักยภาพด้านการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากร การประสานความร่วมมือกับ
 หน่วยงานภายนอก และการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ
 ขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งการจัดระบบพี่เลี้ยงและการ
 ประชาสัมพันธ์เชิงบวกที่เอื้อต่อการขยายเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก
 หน่วยงาน สอดคล้องกับ ชญากาญจน์ ศรีเนตร, จำเนียร พลหาร และกฤษณก ดวงชาตม
 (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียน
 ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย
 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านการทำงานร่วมกัน การ
 วิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแสดงบทบาทเป็นผู้นำและ
 ผู้สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการ
 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างยั่งยืน

4.3 ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน แนวทางการเสริมสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม
 ของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการร่วมวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงานบนฐานความ
 รับผิดชอบร่วม เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรแบบมีส่วนร่วม
 การส่งเสริมทักษะการฟัง การตั้งคำถาม และการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ช่วยให้
 การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของเครือข่าย ขณะเดียวกัน
 การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน การวิเคราะห์ข้อบกพร่อง และการสะท้อนผลการ
 ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้
 การร่วมกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และแผนปฏิบัติการที่เป็นระบบ ภายใต้กลไก
 การสร้างเป้าหมายร่วมและคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือ ส่งผลให้เครือข่ายสามารถ
 ขับเคลื่อนงานวิชาการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและผู้เรียนในภาพรวมอย่างยั่งยืน
 สอดคล้องกับ Provan and Kenis (2008) กล่าวไว้ว่า ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน
 เป็นรากฐานสำคัญของการบริหารเครือข่าย เนื่องจากเป็นแรงขับให้ผู้บริหารและครูเข้ามา

มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงานบนฐานความรับผิดชอบร่วม การมีวัฒนธรรมองค์กรแบบมีส่วนร่วม การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการกำหนดบทบาท หน้าที่ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานอย่างเป็นระบบและ สะท้อนผลเพื่อปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เครือข่ายสร้างคุณค่าร่วมและขับเคลื่อน งานวิชาการเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนและผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และครู สามารถนำข้อมูลไปเป็นสารสนเทศในการกำหนดเป็นขอบข่ายในพัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ รวมทั้งใช้เป็น กรอบในการออกแบบกิจกรรมหรือโครงการที่สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่าง สถานศึกษาอย่างเป็นระบบต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และครู สามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลเชิง ประจักษ์ในการวางแผนพัฒนา กำหนดมาตรการ หรือปรับปรุงกิจกรรมของเครือข่ายให้มี ความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 2) การพัฒนาสมาชิก เครือข่าย และ 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และครู สามารถนำแนวทางการเสริมสร้างตามผลการวิจัยนี้ไป

ประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของเครือข่ายหรือสร้างหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ที่ต้องหาแนวทางการเสริมสร้างจึงควรพัฒนาโปรแกรมหรือรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อประเมินประสิทธิผล ความเป็นไปได้ และผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

2.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เช่น ภาวะผู้นำ การสื่อสาร ทรัพยากรหรือระบบติดตามประเมินผล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและสามารถใช้ประเมินความก้าวหน้าและคุณภาพการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและกำกับติดตามการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กริช ธีรางศุ. (2563). *ศึกษาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 กาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กฤติน จันทร์สนธิมา และอรทัย อินตะไชยวงศ์. (2559). การมีส่วนร่วมในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน: ศึกษาเฉพาะกรณีป่าชุมชน บ้าน คลองห้วยหวาย อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน*, 9(1), 58-79.
- กิตติญาภัทร พวงประดิษฐ์, เนตรธิดา อินทร์เกษ และศลิษา ราชไชย. (2567). การบริหาร จัดการแบบมีส่วนร่วม, *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 2(4), 805-812.
- กิตติ กิตติธรรม. (2566). *การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ การศึกษาไทย.
- เกศินี ประทุมสุวรรณ. (2562). การประยุกต์ใช้แนวคิด OKR กับโครงการสร้างเสริม สุขภาวะ. *วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์*, 38(2), 111-128.
- จารินี อิ่มด้วง. (2561). *การประเมินความต้องการจำเป็นและการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพการศึกษา ภายในระดับเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. คุษภินิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรารัตน์ วงศ์โยธา และบุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์. (2567). แนวทางการบริหารเครือข่ายความ ร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 9 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 25(2), 156-177.
- จิระศักดิ์ สร้อยคำ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- จิรภัทร มหาวงศ์, วิทยา จันทรศิลา และทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์. (2559). การพัฒนา
รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่น
ทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(4),
114-127.
- ชญาภาญจ์ ศรีเนตร. (2565ก). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนางาน
วิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- _____. (2565ข). กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนสำหรับโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสาร
ปรัชญาวิวัฒน์*, 6(2), 289-290.
- ชญาภาญจ์ ศรีเนตร, จำเนียร พลหาร และกฤษณก ดวงชาทม. (2566). รูปแบบ
การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารสันติ
ศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(4), 1621-1634.
- ชาคริต จงโว. (2565). องค์ประกอบของขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่บริการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัย
นครพนม. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(2), 183-198.
- ชัยวัฒน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). การเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย.
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 41(1), 17-34.
- ชูชาติ โชติสวัสดิ์. (2563). *การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ การศึกษาไทย.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2568). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการบริหาร
การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 3(2), 376-391.
- ณภัสส์ณัฐ คงคาร์ตัน. (2560). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดทดสอบวัด
มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล*.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ณัฐพงษ์ ไชยสุวรรณ. (2564). วิสัยทัศน์ร่วม: กลยุทธ์สำคัญเพื่อการเปลี่ยนแปลงทาง
การศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาไทย*, 10(2), 89–105.
- ณัฐธิดา ภูบุญเพชร. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการวิจัย
ในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
โครงการพัฒนานักวิจัยใหม่. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ทนันเดช ยงค์กมล. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษา
ของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. *วิทยานิพนธ์ กศ.ด. เพาะ:*
มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทวีช บุญธิรัตน์. (2563). การประเมินผลหลักสูตรและคุณภาพมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
พัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการสถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน. *วารสาร มจร*
การพัฒนาสังคม, 5(3), 88–98.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัด
สุพรรณบุรี. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม:* มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทศพล ธีระพร. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของ
โรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษา
ตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์*
ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(1), 329–342.
- ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นใน
การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทองคำ พิมพา. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดอ่างทอง. *ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัชชัย ทองสุข. (2565). แนวทางการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียน
ขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันทพร กาญจนพันธ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างมีส่วนร่วม.
วิทยานิพนธ์ ศษ. ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ธีระชัย ช่างบุญศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤมล ฤทธิแสง. (2563ก). การพัฒนาแนวทางการบริหารกลุ่มเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2563ข). การพัฒนาแนวทางการบริหารกลุ่มเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามวารสารวิทยาเขตร้อยเอ็ด, 9(1), 271-282.
- นาอิมะห์ ปือราเฮง. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นุชา สระสม. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารแบบ “บ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 15(28), 62-75.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ. สุวีริยาสาส์น.
- บุญยิ่ง ประทุม. (2566). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวกรณีศึกษา โครงการอ่างเก็บน้ำคลองกะทูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลกะทูนอำเภอพิปูนจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสาร Roi Kaensarn Academi, 7(1), 206-220.
- ประไพศรี ศรีสวัสดิ์. (2563). การบริหารจัดการศึกษาทางเลือกในชุมชนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผกาวันท์ ไคร์ครวญ. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นต่อโครงการของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ รป.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสิษฐ์ โพธิ์ศรี. (2564). กระบวนการบริหารเครือข่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาเล็ก: กรณีศึกษาเชื่อมโยงชุมชน-หน่วยงาน. วารสารการศึกษาไทย, 7(1), 34-52.

- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์ชนก ชินทฤทธิ. (2565). *การพัฒนาแบบการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21*. รายงานการวิจัย. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พีรพัฒน์ พันศิริ. (2561). บทบาทและศักยภาพของสภาองค์กรชุมชนในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษาสภาองค์กรชุมชนจังหวัดนครปฐม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 21(2), 215-228.
- พรณี ศิริวัฒน์, จริญญา บุญส่ง และเพชรพิไล ลัธถันท์. (2565). การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนข้ามชาติชั้นประถมศึกษา: กรณีศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 24(1), 49-68.
- พงษ์ลิขิต เพชรผล และเพ็ญวรา ชูประวัติ. (2564). การกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพของเครือข่ายภาคกลางระดับหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้รับเงินอุดหนุนประจำปีงบประมาณ 2563 จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภากรณีศึกษาโรงเรียนท้ายหาด. *วารสาร Roi Kaensarn Academi*, 9(12), 2389-2404.
- พรพิมล เฉลิมมีประเสริฐ. (2563). *การสื่อสารกับกระบวนการในมน้าวใจ*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เพิ่มศักดิ์ บัววิทย์. (2559). *การพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เพิ่มศักดิ์ บัววิทย์, ช่อเพชร เป้าเงิน และสมชัย ขวลิทธาดา. (2559). รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 13(24), 14-21.

- ภัทรภร จ่ายเพ็ง. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภูมิภาคตะวันตก. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬ
ขอนแก่น, 5(2), 405–419.
- ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย. (2559). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทาง
วิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี อินดา. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา
4.0. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ:
เจริญทัศน์.
- รุ่งเรือง ศชฤทธิ์. (2564). การพัฒนาชุมชนกับเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งนภา อีชะพร และคณะ. (2562). แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงระบบ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2560). ความหมายของการบริหารการศึกษา. (ออนไลน์).
เข้าถึงได้จาก :<http://www.gotoknow.org/posts/403387>. 2561 มกราคม 2568.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2568). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. สกลนคร:
โรงพิมพ์สมศักดิ์การพิมพ์.
- วาลิกา อัครนิตย์. (2562). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิภาดา สายสรรพมงคล. (2566). รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(7), 2684–2694.
- วิชุดา เนตรสูงเนิน. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ปัญหาเป็นฐานของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2560). *สอนสร้างสรรค์เรียนสนุกยุค 4.0+*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วิชัย วัฒนศิริ. (2562). การติดตามประเมินผลงานเครือข่าย: ปริมาณ คุณภาพ และปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 11(2), 98–115.
- วีระพล บุญทวี, พงษ์ธร สิงห์พันธ์ และ ชวนคิด มะเสนา. (2565). รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย*, 11(2), 628.
- ศศิวรรณ ธาณีพูน. (2565). แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 25(1), 59–76.
- ศักรินทร์ สมพิศนภา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี. (2559). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิรินทร์ทิพย์ ใจตรง. (2564). *การส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริกาญจน์ กาญจนสุวรรณ. (2564). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายชุมชนความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิริมา บุญเกื้อ. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ลัทธิตโชด สุขวิสิทธิ์. (2564). *แนวทางการพัฒนาเครือข่ายวิชาการของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรเดช รอดจินดา. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1), 1020–1042.
- _____. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาวดี นิมละม้าย. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา*, 12(2), 45–58.
- สุภาวดี แซ่ตั้ง. (2562). การมีวิสัยทัศน์ร่วมในองค์กร: บทบาทของการมีส่วนร่วมของสมาชิก. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 8(2), 112–130.
- สุภาพร ทิพย์ภักดี. (2560). *การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายในการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียน: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่าย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพิชชา จันทรพ้อง. (2565). *กลยุทธ์การนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. นนทบุรี: สำนักวิจัยการศึกษา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). *ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมบัติ นพรัก. (2563). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 31(2), 55–77.

สมชาย เทพแสง. (2565). การคิดแบบพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหาร
การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จังหวัดภาคเหนือตอนบน. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 11(2), 301–315.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา
และการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.

_____. (2566). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการ
ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). รายงานการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการเพิ่ม
สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพตามเป้าหมายใน แผนการ
ศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2555). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.

_____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.

_____. (2561). OKRs กับประกันคุณภาพการศึกษา. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี.

_____. (2562). การศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคนโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ 2567. สกลนคร: กลุ่มนโยบายและแผน.

_____. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568. สกลนคร: กลุ่มนโยบาย
และแผน.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2563).
คู่มือประเมินเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2554–2558). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2565).
ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. เข้าถึงได้จาก
<https://d.tsri.or.th/kYw685bn7Q/>

- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2561). *ธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อสังคม*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- หวานใจ เวียงยั้ง. (2564). *กลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อติติยา ไชยฤทธิ์ (2560). *การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการในจังหวัดจันทบุรี*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Arnstein, S. (1969) A ladder of community participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35, 216–224.
- Bass, A. (2021). *Educational leadership in the digital age: Principles and Practices*. London: Academic Press.
- Betina, H., and Nils, C. K. (2021). *Sociology in the German–Speaking World: Qualitative Methods*. Germany: University of Bremen.
- Bryson, J.M. (2011) *Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: A Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Cook, K. S., and Rice, E. (2003). *Social exchange theory*. In J. Delamater (Ed.), *Handbook of Social Psychology*. (pp. 53–76). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Doerr, J. (2018). *Measure What Matters: How Google, Bono, and the Gates Foundation Rock the World with OKRs*. New York: Penguin Random House.
- Fu, J., Zhang, L., and Wei, C. (2022). *Transforming Schools through Innovation: A Global Perspective on Digital Education*. New York: Springer.
- Harris, A., Jones, M., Adams, D., and Cheah, K. (2018). Instructional leadership in Malaysia: A review of the contemporary literature. *School Leadership & Management*, 39, 76–95.

- Hannan, E., and Liu, S. (2021). AI: new source of competitiveness in higher education. *Journal of Global Competitiveness*, 33(2), 265–279.
- Kapucu, N., and Hu, Q. (2020). *Network Governance: Concepts, Theories, and Applications*. New York: Routledge.
- Kaufman, R., and Guerra L. I. (1988). *Needs Assessment for Organizational Success*. Alexandria, VA: ASTD Press.
- Leithwood, K., Harris, A., and Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40, 5–22.
- Milovanov, K.Yu., Zanaev, S. Z., NikiTina, E.E., and Polovetsky, S.D. (2018). Strategic models of networking cooperation in the national education system: History and perspectives. *Journal ESPACIOS*, 39(38), 18–21.
- Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and Practice. (Ninth Edition)*. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc
- Ostrom, E. (2010). Beyond markets and states: Polycentric governance of complex economic systems. *American Economic Review*, 100(3), 641–672.
- Prokopenko, O., Garafonova, O., and Zhosan, H. (2023). Digital tools in human resource management: How digitization affects personnel management. *Socio-economic Relations in the Digital Society Journal*, 4(50), 84–94.
- Provan, K. G., and Kenis, G. (2008). Forms of network management: Structure, management and effectiveness. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18, 229–252.
- Russell, K. M., Frost, K. M., and Ingersoll, B. (2019). *The relationship between subtypes of repetitive behaviors and anxiety in children with autism spectrum disorder*. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 62, 48–54.
- Sorensen, C. L., and Ladd, F. H. (2017). *Returns to Teacher Experience: Student Achievement and Motivation in Middle School*. Ph.D. Candidate. USA: Duke University.

- Stufflebeam, D. L. (1971). The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. *Journal of Research and Development in Education*, 5, 19–25.
- Tristan, M. (2004). *Environmental Education in Teacher Training: Networks of Knowledge*. São Paulo: Annablume; Vitória: Facitec.
- Wang, X.H., Zheng, G.G., Ren, J.J., et al. (2018) The correlation of health behavior or habits and academic achievement among middle school students. *Chinese Journal of Social Medical*, 35, 49–52.
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning and Identity*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Whetsell, T. A. (2024). *Organizational Learning and Adaptive Leadership in Public Institutions*. Washington, DC: Public Administration Review Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิหาแนวทางการเสริมสร้าง

ที่ อว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๔๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.บิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

เรียน ศร.บุญมี ก่อบุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๕๒๑๒๔๗๒๑๘ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากำหนดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๕๔๖ ๘๘๔๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๓๒/ว ๓๐๘๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๕๒๓๒๕๗๒๓๘ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ คร.อนงลักษณ์ หนูหมอก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เร่มศรี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๕๙๖ ๘๘๙๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๑๗๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลนครวิทยานุกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๙๔๒๑๒๔๗๒๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือของวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลิกา อลาภบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๕๔๖ ๘๘๔๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๔๗๒๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภสร พรหมดีราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๕๕๖ ๘๘๔๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายกวินวิชัย ชิงชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๔๗๒๑๘ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการประเมิน ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๕๔๖ ๘๘๙๔

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์เสนอแนวทางการเสริมสร้าง
- รายชื่อโรงเรียนที่นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

1. ดร.บุญมี ก่อบุญ	ตำแหน่ง อาจารย์
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.ประจักษ์ เข้มไคร	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ดร.ณรงค์รักษ์ เคนไชยวงศ์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสว่างแดนดิน
4. นายชานนท์ นาดีย์	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสว่างแดนดิน
5. นายสุรเชษฐ์ นนสุราช	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสว่างแดนดิน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ

เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข	ตำแหน่ง อาจารย์
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.ขจรเดช ศิริวานก	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเวงพิทยาคม
3. นายสราวุธ วิเชียรลม	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกสีวิทยาสรรค์
4. นายวีรพล ทองจรัส	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเวงพิทยาคม
5. นายชัยมงคล ขำคม	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเวงพิทยาคม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์เสนอแนวทางการเสริมสร้าง

เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข	ตำแหน่ง อาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.กวินวัชฌ์ ชิงชัย	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบงเหนือวิทยาคม
3. นายอังกูร บุญรักษา	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพังโคนวิทยาคม
4. นางสมคิด ตีร์วิฒ	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม
5. นายสันติ เหล่ามีชัย	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม

รายชื่อโรงเรียนที่นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out)

1. โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. โรงเรียนท่าแร่ศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
3. โรงเรียนโรงเรียนนิคมน้ำอุ่นเจริญวิทยา อำเภอนิคมน้ำอูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
4. โรงเรียนโพธิ์ชัยทองพิทยาคม อำเภอบ้านม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
5. โรงเรียนลำปาวหางวิทยา อำเภอพังโคน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
6. โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
7. โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือระยะที่ 1

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการ

ประกอบกรวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัย **ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช**
 นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. วุฒินิภา นิลากบาง ประธานกรรมการ
 ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก กรรมการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
2. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2** การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
 - ตอนที่ 3** ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสม หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาเขียนลงในช่องข้อเสนอแนะด้านขวามือ โดยระดับความเหมาะสมมีรายละเอียดดังนี้

มากที่สุด 5 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมมาก
 4 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมมาก
 3 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมปานกลาง
 2 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมน้อย
 น้อยที่สุด 1 หมายถึง องค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาพิจารณายืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภทร พรหมดีราช

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โทรศัพท์ 098-596-8894

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลของท่านให้สมบูรณ์

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ☐ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา
☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ ครู

2. วุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 5-10 ปี
☐ 11-15 ปี
☐ 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

คำชี้แจง

1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเติมลงในช่องข้อเสนอแนะ
2. ตัวแปรที่ศึกษาคือ องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
3. จากการศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 5) กระบวนการบริหารเครือข่าย และ 6) การติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง การรวมตัวกันของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายร่วม โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของและยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

พฤติกรรมบ่งชี้	5	4	3	2	1
1. การระดมความคิดการตัดสินใจร่วมกัน					
2. การกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน					
3. การสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากรเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีเอกภาพ					
4. การสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน					
5. การมีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วม					

หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โปรดระบุ

.....

.....

~ ขอบพระคุณในความกรุณาที่ให้ข้อมูลอันประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ ~

เครื่องมือระยะที่ 2

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

ประกอบกรวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช
 นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา จุลากบาง ประธานกรรมการ
 ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก กรรมการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม ตามพฤติกรรม
 บ่งชี้กับนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3. กรณีสอบแบบสอบถามและกรอกข้อมูลทุกข้อ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่าน
 เพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่
 ประการใด

4. ในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ
 ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทาง
 วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยเขียน
 เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1, 0 หรือ -1 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับ
 นิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับ
 นิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นเป็นข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับ
 นิยามศัพท์

หากท่านเห็นว่าข้อใดควรปรับปรุงแก้ไข ขอความกรุณาได้โปรดให้ข้อเสนอแนะ
 เพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนและความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม
 เกี่ยวกับองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและขอขอบคุณอย่างสูงมา
 ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช

นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อมูลของท่านให้สมบูรณ์

1. สถานภาพตำแหน่ง

- ☐ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา
☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ ครู

2. วุฒิการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 5-10 ปี
☐ 11-15 ปี
☐ 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความตามพฤติกรรมบ่งชี้กับ

นิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาเขียนลงในช่องข้อเสนอแนะ

ตัวอย่าง

ข้อ	องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ	การพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
0	ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิด และการตัดสินใจร่วมกัน			✓	
00	ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน		✓		

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามแน่ใจว่าข้อความข้างต้น (ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิด และการตัดสินใจร่วมกัน) แน่ใจว่าข้อความนี้เป็นข้อคำถามที่สอดคล้อง

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า (ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน) ไม่แน่ใจว่าข้อความข้างต้นเป็นข้อคำถามที่สอดคล้อง

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ หมายถึง การรวมตัวกันของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายร่วม โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามพฤติกรรมบ่งชี้กับนิยามศัพท์
เฉพาะขององค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
องค์ประกอบที่ 1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดและตัดสินใจกำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจตรงกัน และสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและบุคลากร ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของและยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน					
ข้อ	องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	การพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1	ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในเครือข่าย				
2	ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสมาชิกในเครือข่ายร่วมกันอย่างชัดเจน				
3	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ				
4	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน				
5	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วม				

เครื่องมือระยะที่ 3

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร**

ประกอบกรวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.วัลนิกา นลากบาง ประธานกรรมการ

ดร.อนงลักษณ์ หนูหมอก กรรมการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด OKRs

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. จากผลการวิจัย พบว่ามีด้านที่ควรเสริมสร้าง ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย 2) การพัฒนาสมาชิกเครือข่าย และ 3) ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน

3. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างที่ผู้วิจัยนำเสนอในแบบสอบถามฉบับนี้ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภร พรหมดีราช

นักศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

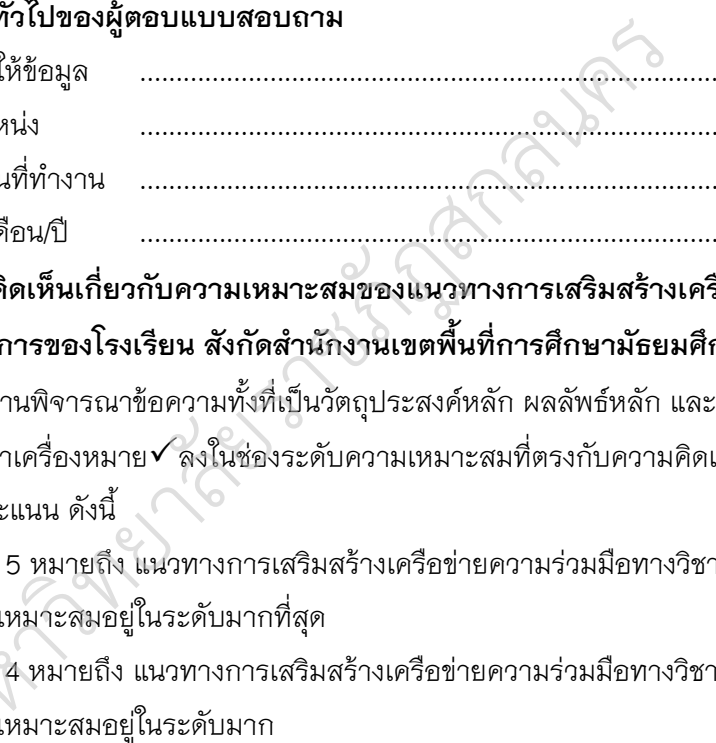
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โทรศัพท์ 098-596-8894

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ให้ข้อมูล
ตำแหน่ง
สถานที่ทำงาน
วัน/เดือน/ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความทั้งที่เป็นวัตถุประสงค์หลัก ผลลัพธ์หลัก และแนวทางการเสริมสร้าง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
เกณฑ์ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกรุณาเขียนลงในช่องข้อเสนอแนะท้ายตาราง

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

แนวทางการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ของโรงเรียน ตามแนวคิด OKRsด้านกระบวนการ บริหารเครือข่าย	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
วัตถุประสงค์หลัก ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดย ร่วมกันจัดสรรและบริหารทรัพยากรตลอดจนประสานงาน ภายในเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ	✓				
ผลลัพธ์หลัก KR 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินงานตามแผนงานของเครือข่ายได้ ครบถ้วนตามกรอบเวลาที่กำหนด		✓			
แนวทางการเสริมสร้าง					
1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวางแผนและติดตามผลการ ดำเนินงานของเครือข่ายให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ	✓				
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและใช้ทรัพยากรอย่าง เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน โดยการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี	✓				
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูเสริมสร้างกลไกการประสานงาน และการสื่อสารภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพ		✓			

คำอธิบายคำตอบ

จากความคิดเห็นที่ทำเครื่องหมาย ✓ แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความคิดเห็น ดังนี้

1. วัตถุประสงค์หลัก

“ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดยร่วมกัน
จัดสรรและบริหารทรัพยากรตลอดจนประสานงานภายในเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ”
มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ผลลัพธ์

“ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินงานตามแผนงานของเครือข่ายได้ครบถ้วนตามกรอบเวลาที่กำหนด” มีความเหมาะสมในระดับ**มาก** และความเป็นไปได้ในระดับ**มากที่สุด**

3. แนวทางการเสริมสร้าง

3.1 “ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันวางแผนและติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่ายให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ” มีความเหมาะสมในระดับ**มากที่สุด**

3.2 “ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี” มีความเหมาะสมในระดับ**มากที่สุด**

3.3 “ผู้บริหารโรงเรียนและครูเสริมสร้างกลไกการประสานงานและการสื่อสารภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ” มีความเหมาะสมในระดับ**มาก**

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

~ ขอขอบคุณในความกรุณาให้ข้อมูลอันประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ ~

ภาคผนวก ง

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 25 แบบสรุปผลการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นของเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	อำนาจจำแนก	
		1	2	3	4	5		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน									
1	ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดมความคิดเห็นและการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกในเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.66	0.72
2	ผู้บริหารโรงเรียนและครูกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสมาชิกในเครือข่ายร่วมกันอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.65	0.73
3	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างครูและบุคลากร เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.77	0.77
4	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในงานและภาคภูมิใจในบทบาทของตน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.75	0.78
5	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความยินดีที่จะทำงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วม	+1	0	+1	+1	+1	0.80	0.63	0.67
6	ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในเครือข่ายให้สามารถแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันตัดสินใจอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.67	0.79

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	อำนาจจำแนก	
		1	2	3	4	5		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น
ด้านการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย									
7	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.71	0.82
8	ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมการประชุมและการวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.68	0.82
9	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือพัฒนาผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.69	0.76
10	ผู้บริหารโรงเรียนและครูพัฒนาและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของเครือข่ายโดยรวม	+1	+1	+1	-1	+1	0.60	0.70	0.80
ด้านความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน									
11	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีเป้าหมายร่วมและมองเห็นผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.38	0.68
12	ผู้บริหารโรงเรียนและครูวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทั้งการกำหนดเป้าหมายความต้องการ และแนวทางการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.60	0.75

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	อำนาจจำแนก	
		1	2	3	4	5		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น
13	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการควบคุมและประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	+1	+1	0.80	0.51	0.66
14	ผู้บริหารโรงเรียนและครูดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทั้งในด้านความคิดการตัดสินใจและการลงมือปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.60	0.73
15	ผู้บริหารโรงเรียนและครูแสดงความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.49	0.88
ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย									
16	ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันสร้างพลังและเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.56	0.86
17	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันในฐานะหุ้นส่วนความร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.46	0.83
18	ผู้บริหารโรงเรียนและครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาความรู้ร่วมกันภายในเครือข่ายอย่างเป็นระบบ	+1	-1	+1	+1	+1	0.60	0.72	0.82
19	ผู้บริหารโรงเรียนและครูปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.72	0.76

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	อำนาจจำแนก	
		1	2	3	4	5		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น
20	ผู้บริหารโรงเรียนและครูสร้างนวัตกรรมเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกในเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้และเป็นแบบอย่างจนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.77	0.69
ด้านกระบวนการบริหารเครือข่าย									
21	ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมมือกันวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.70	0.76
22	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประสานงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพระหว่างสมาชิกในเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.73	0.72
23	ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อสนับสนุนแผนงานที่วางไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.70	0.68
24	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดอย่างสอดคล้องและเป็นระบบภายในเครือข่าย	+1	+1	0	+1	+1	0.80	0.73	0.57
25	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการติดตามผลและประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.82	0.64

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	อำนาจจำแนก	
		1	2	3	4	5		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น
ด้านการติดตามประเมินผลงานของเครือข่าย									
26	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการดำเนินงานในเครือข่ายกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.77	0.78
27	ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการประเมินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.53	0.69
28	ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.45	0.75
29	ผู้บริหารโรงเรียนและครูใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสะท้อนความก้าวหน้าในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.71	0.82
30	ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำผลการประเมินไปใช้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.86	0.64

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีค่าตั้งแต่ 0.38 – 0.86 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพที่ควรจะเป็นของการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีค่าตั้งแต่ 0.64 – 0.88 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิงนภธร พรหมดีราช
วัน เดือน ปีเกิด	17 มิถุนายน พ.ศ. 2528
ภูมิลำเนา	จังหวัดสกลนคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	75 หมู่ 9 บ้านหนองลาด ตำบลหนองลาด อำเภอเมืองวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร 47150
ตำแหน่ง	ครู คศ. 2
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม เลขที่ 62 หมู่ 2 ตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร 47110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภอเมืองวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2552	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2569	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม
พ.ศ. 2561	ครู คศ.1 โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม
พ.ศ. 2566	ครู คศ.2 โรงเรียนบงเหนือวิทยาคม